

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 32 (3032)

СЕРЕДА, 19 лютого 2003 року

ОФІЦІЙНО

Оцінки важливіші за кредити

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ми цінуємо співробітництво з МВФ, але не у сфері кредитів. Для нас важлива оцінка з боку МВФ, що в Україні розвивається демократія та ринкова економіка. На цьому наголосив Голова Верховної Ради Володимир Литвин під час зустрічі з директором другого європейського департаменту МВФ Джоном Олдінгом-Смі. Володимир Литвин також зазначив: «Ми готові до серйозної розмови, бо розуміємо, що від Верховної Ради багато що залежить, особливо в законодавчому плані». Голова українського парламенту також підкреслив, що на третій сесії плановано ухвалити Податковий кодекс та вирішити проблему ПДВ. Він звернув увагу на те, що цього року парламент прийняв узгоджений з урядом бюджет. Джон Олдінг-Смі зазначив, що одна з цілей його візиту — скласти характеристику економіки України. Вона буде відображена, за словами пана Олдінга-Смі, у звіті, який готується щороку. На його думку, нині в Україні «спостерігаються хороші темпи економічного зростання».

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Де чия земля

Ранкове засідання 18 лютого

Після оголошення депутатських запитів, заяв, повідомлень народні депутати розглянули законопроект про розмежування земель державної і комунальної власності. Доповідач із цього питання голова Державного комітету із земельних ресурсів Анатолій Даниленко зазначив, що урядовий законопроект про розмежування земель державної і комунальної власності істотно змінить матеріальну та фінансову бази місцевого самоврядування. За його словами, після прийняття документа не зменшаться надходження до бюджетів — місцевого і державного. Крім того, розмежування земель створить умови для забезпечення національного суверенітету, обороноздатності країни, здійснення екологічних заходів, самодостатнього розвитку територіальних громад. А в представленому народним депутатом Станіславом Сташевським законопроекті розмежування земель державної і комунальної власності полягає у здійсненні відповідних заходів з розподілу на землі територіальних громад та землі держави. Фінансові витрати, за його словами, здійснюватимуться в межах населених пунктів за рахунок місцевого бюджету, за межами — за рахунок держави.

(Закінчення на 2-й стор.).

Політична реформа: в пошуку нових балансів влади

Для здійснення політичної реформи треба розробити такий законопроект про внесення змін до Конституції України, який відповідав би нагальним потребам суспільства і сьогодення. На цьому наголосив під час «круглого столу» на тему «Конституційна реформа: Україна в пошуку нових балансів влади» Перший заступник Голови Верховної Ради, співголова спеціальної комісії ВР із опрацювання законів про внесення змін до Конституції України Геннадій Васильєв.

На його думку, законопроекти про внесення змін до Основного Закону, подані народними депутатами А. Матвієнком, П. Симоненком, С. Головатим, О. Морозом, Г. Крючковим та ін., і які вже отримали позитивний висновок Конституційного Суду, можуть стати базою, на якій буде створено законопроект, котрий фактично розпочне політичну реформу в державі. При цьому Г. Васильєв відзначив, що основні положення цих законопроектів значно розширюють повноваження парламенту, наближаючи нашу державу до парламентсько-президентської моделі влади.

(Закінчення на 2-й стор.).

Я ВАМ ПИШУ...

Короткі гудки

Прикро було слухати докори бойових побратимів, які не змогли привітали мене з 60-річчям розгрому гітлерівців під Сталінградом. Але не моя в тому вина, бо й сам часто підходжу до телефону, але чую короткі гудки і кладу трубку.

Телефон спарений. На моє неодноразове прохання встановити індивідуальний номер шоразу одержував надихаючі запевнення: ось-ось модернізуємося і допоможемо. Такою бадьорою була й остання відповідь від 20 серпня минулого року за № 15-1186, підписана заступником директора Київської міської дирекції ВАТ «Укртелеком» В. Д. Філатовим. Мовляв, потерпіть трішки. Минуло півроку. Здоров'я все частіше підштовхує до телефона, а там — короткі гудки. Невже й у такого високого посадовця, як пан Філатов, слово — горобець? Вилетіло і... нехай літає...

Геннадій ПАШКОВ,
учасник Сталінградської битви, полковник у відставці.

ТРАДИЦІЙНЕ ВЕЛИКЕ ПРАННЯ

Сьогодні відбудуться парламентські слухання на тему «Підтоплення земель в Україні: проблеми та шляхи подолання». Слухання готував Комітет ВР України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Тема «каламутних вод», на жаль, стала майже традиційною для нашого суспільства в передень кожної нової весни. Цей знімок прикметно ілюструє ситуацію: господиня врятувала від потопу пральну машину, а яка машина врятує господиню від наслідків стихії?

Фото Сергія ГРИЦА (УНІАН).

У НОМЕР

Харківські метробудівники побачили світло в кінці тунелю

Учора харківські метробудівники провели «сполучний хід» тунелю, що будується, з діючою підземною магістраллю метро: подія в житті метробудівців завжди значуща й особливо радісна. Тим паче що важливі об'єкти в тутешньому метрополітені не вводили в дію із середини минулого десятиліття.

Дві нові станції — «Ботанічний сад» і «23 серпня» — плановано відкрити влітку 2004 року — до чергової річниці визволення міста від німецьких окупантів. Якщо плани не зміняться, до намічених дати харківське метро подовшає на два кілометри.

Будівництво нової ділянки так званої Олексіївської лінії ведуть уже років десять. Хоча в минулі часи все можна було б завершити за два роки. Втім, будівельники обіцяють «піднатужитися» і пустити обкатувальні потяги на новій ділянці на місяць раніше. З тим щоб у призначений день вони почали курсувати за звичним для метро суворим графіком.

(Закінчення на 2-й стор.).

УРОЖАЙ-2003

Згубила озимину зима

Аграрники вже нині підраховують зернові збитки. За інформацією метеослужб, недотягнуло до весни близько третини озимих посівів — майже всі поля в центрі та на півночі країни вкрито крижаною кіркою. В деяких регіонах вона лежить на грунті більш як місяць. Рослини під нею просто гинуть. Товщина крижаного панцира від кількох міліметрів до 3—4 сантиметрів. За прогнозами, велику частину площ доведеться оновлювати яровими. Ймовірно, чимало посівів все-таки вдасться врятувати. Але вже тепер зрозуміло: коштуватиме зерно дорожче, а його якість буде нижча.

Прикметно, що поля взялися кригою в Київській, Черкаській, Дніпропетровській областях, які вважаються основними постачальниками збіжжя, **повідомляє наш власний кореспондент Іван ЛАЗНЮК.**

■ *У Євпаторії відкрито меморіал загиблим в Афганістані радянським воїнам. До нього входить пам'ятник у вигляді обпаленого серця і музей бойової Слави.*

Матеріали для експозиції надали родини загиблих, ветерани «неоголошеної війни» і командування 32-го армійського корпусу: зі 168 загиблих в «Афгані» кримчан 12 були родом із Євпаторії. У пам'ять полеглих та живих і створено музей, де, крім експозиційних приміщень, є поминальний олтар, батьківська кімната, актова і тренажерна зали для інвалідів, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

■ *На сучасному вантажно-автомобільному комплексі «Ягодин», що розташований на українсько-польському кордоні, урочисто відкрито новозбудований комфортабельний готель.*

У ньому 44 номери з сучасним дизайном і побутовою технікою, просторий більярдний зал, затишні бар і ресторан. Вартість проживання становить у середньому 50 гривень за добу. Готельний комплекс гармонійно вписався в інші заклади сфери послуг, **повідомляє наш власний кореспондент Роман ЖИЖАРА по Волинській області.**

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

Президент України доручив Генпрокурору перевірити факти стосовно тиску на головного редактора газети «Буковинське віче»

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Де чия земля

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

(Початок на 1-й стор.).

Ранкове засідання 18 лютого

Станіслав Сташевський переконаний, що експеримент, який пропонує провести уряд у Севастополі, Дніпропетровську й Києві, — недоцільний. Його законопроект підтримало Науково-експертне управління Верховної Ради і Комітет ВР із питань аграрної політики та земельних відносин. Зокрема, голова підкомітету Володимир Лещенко зазначив: комітет рекомендує депутатському корпусу прийняти законопроект за основу, а до другого читання додати зауваження Кабінету Міністрів. Ярослав Сухий (фракція СПДУ (о) переконаний, що депутатський документ треба прийняти за основу, бо він «перспективніший». За це висловився і Юрій Кармазін, який стверджував, що в урядовому немає порядку врегулювання земельних відносин, а все визначатиметься інструкціями.

На початку ранкового засідання парламентарії вшанували хвилиною мовчання пам'ять народних депутатів колишніх скликань — Анатолія Єрмака та В'ячеслава Тютіна. А Голова Верховної Ради Володимир Литвин попросив депутатів уважніше готувати депутатські запити, бо вони нерідко нагадують звернення, через що, на його погляд, «втрачається авторитет запиту як форми контролю за діяльністю органів державної влади».

Олексій КАВУН.

Повертатимемося на початок?

СПІВРОБІТНИЦТВО

Україна розглядала і розглядає відносини зі Сполученими Штатами як пріоритетні. Про це заявив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час зустрічі з членом Палати представників Конгресу США Куртом Велдоном. Володимир Литвин наголосив: про відносини між США і Україною вже стільки написано і сказано, що час переходити «до роботи з конкретних напрямів».

Настрої американської делегації вочевидь були значно песимістичніші. Велдон зізнався, що приїхав в Україну, бо розчарований нинішнім станом україно-американських відносин. На його думку, він значно відрізняється від тих відносин між Києвом та Вашингтоном, які були в перші роки незалежності. Конгресмен також закликав активізувати міжпарламентське співробітництво. Він заявив: «У нас склалися дуже амбітні стосунки з Держдумою Росії, на жаль, таких відносин немає з українським парламентом».

У КОМІТЕТАХ

Збільшення зарплати — рішення політичне

Парламентський комітет з питань бюджету не підтримав жоден із законопроектів про внесення змін до закону про держбюджет-2003 і рекомендував Верховній Раді направити їх на повторне перше читання для доопрацювання і узгодження.

Як повідомив в інтерв'ю журналістам голова бюджетного комітету ВР Петро Порошенко, на засіданні комітету створено робочу групу з розроблення узгодженого законопроекту. До участі в ній залучатимуть авторів поданих до парламенту законопроектів про внесення змін до держбюджету-2003. За словами П. Порошенка, законопроекти, внесені урядом, народними депутатами — Нестором Шуфричем, Геннадієм Руденком (фракція СДПУ (о), Юлією Тимошенко (фракція БЮТ), Олександром Морозом (фракція СПУ), Петром Симоненком (фракція КПУ) та ін., — істотно відрізняються один від одного. Зокрема, в оцінках наслідків збільшення мінімальної зарплати для економіки, у прогнозах надходжень до доходної частини бюджету, впливу на основні макроекономічні показники. На думку голови комітету, для того, щоб роботу з підготовки узгодженого законопроекту було зрушено, керівники фракцій і уряду «мають прийняти політичне рішення про збереження чи внесення змін до закону про мінімальну зарплату». «На жаль, вирішення цього головного політичного питання, що поза межами повноважень бюджетного комітету, штучно затягують», — вважає Петро Порошенко.

Досудове слідство можна буде оскаржити в суді

Комітет Верховної Ради з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендував парламенту прийняти за основу в першому читанні проект змін до Кримінально-процесуального кодексу України, внесений народними депутатами В. Онопенком, В. Сіренком, В. Мойсиком.

Як **повідомляє інформуправління ВР,** мета законопроекту — поширення судового порядку оскарження рішень органів дізнання, слідчого та прокурора на їх постанови про порушення кримінальної справи. Запропоновані зміни до деяких норм КПК надають право зацікавленим особам і їхнім представникам оскаржувати в суді постанову про відмову в порушенні або закритті кримінальної справи, а також постанову про порушення кримінальної справи. Комітет зазначив, що з прийняттям цього законопроекту норми кримінально-процесуального законодавства буде приведено у відповідність з конституційними положеннями.

У НОМЕР

Президент виступить с посланням

Щорічне послання Президента України Леоніда Кучми до Верховної Ради буде готове до першої декади березня, повідомив в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» радник Президента, директор Національного інституту стратегічних досліджень Анатолій Гальчинський, який очолює групу з підготовки цього документа. «Роботу над письмовою частиною послання вже закінчено. Президент ознайомився з багатьма його положеннями, висловив чимало зауважень, і нині ми доопрацьовуємо цей документ, тобто ми на фініші», — сказав радник глави держави.

Послання Президента цього року складатиметься з двох розділів, перший із яких присвячено внутрішньополітичній ситуації у країні та політичній реформі, а другий —соціально-економічним процесам року нинішнього і завданням на наступний, 2004 рік. Послання також матиме шість тематичних доповідей.

Окрім письмового послання, текст якого одержить кожний депутат, глава держави виступить с усним зверненням.

Опозиція готує акції

В акціях опозиції, призначених на 9 березня в Києві, прогнозовано участь майже 100 тисяч осіб, заявив лідер УНА-УНСО Андрій Шкіль на прес-конференції у Львові.

Акції розпочнуться вранці 9 березня біля пам'ятника Тарасові Шевченку.

Вони матимуть ненасильницький характер, бо до «таких акцій нинішній режим підготовлений значно слабкіше, ніж до насильницьких методів боротьби».

Андрій Шкіль також висловив переконаність, що блок «Наша Україна» візьме участь у цих акціях, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Харківські метробудівники побачили світло в кінці тунелю

(Початок на 1-й стор.).

До завершення будівництва цієї ділянки потрібно збудувати ще дві станції і пробити тунель завдовжки в кілька кілометрів. Якщо ці плани вдасться здійснити, мешканці одного з найбільших «спальних» районів міста нарешті позбудуться транспортної проблеми. Проте поки що фінансування будівництва харківського метро не на висоті. Торік метробудівці освоїли майже 30 мільйонів гривень, нинішнього року намічено майже вдвічі більше. Немає сумніву, що всі потрібні кошти місцева влада знайде і пуск нової ділянки буде здійснено в строк. Але як розвиватиметься харківська підземка далі — відповісти на це запитання поки що не готовий ніхто.

Микола КОСИЙ.

«Дах» для міліції

Ключі від довгоочікуваних квартир отримали 84 сім'ї миколаївських міліціонерів, ветеранів та пенсіонерів органів внутрішніх справ. На такий подарунок люди сподівалися не один десяток років.

Дев'ятиповерхівку в центрі міста почали споруджувати ще 12 років тому. Довести розпочате будівництво до завершення допомогли завод «Зоря-Машпроект» та Миколаївський морський торговий порт.

Новозбудований дім має автономну котельню, у квартирах встановлено лічильники газу та води.

Олена ІВАШКО.

До відома народних депутатів України

Шановні народні депутати України!

Рада Всеукраїнської професійної спілки народних депутатів України у Верховній Раді України та Профспілковий комітет профспілкової організації народних депутатів України III (XIV) скликання запрошують вас узяти участь у зборах народних депутатів України III (XIV) скликання, які відбудуться 19 лютого 2003 року о 14-й годині за адресою: м. Київ, вул. Банкова, 6—8, 2-й поверх, актовий зал.

Рада ВПС НДУ у Верховній Раді України та ПК ПО НДУ III (XIV) скликання.

Політична реформа: в пошуку нових балансів влади

(Початок на 1-й стор.).

Водночас деякі політики і політологи під час «круглого столу» висловили сумнів, що конституційну реформу в Україні буде проведено до виборів Президента. Один із авторів законопроектів про внесення змін до Конституції, які вже отримали «добро» КС, Георгій Крючков (фракція КПУ) зазначив, що на сьогодні в ці документи потрібно вносити зміни, вони потребують повторного розгляду в Конституційному Суді. На думку народного депутата Юрія Ключковського (фракція «Наша Україна»), обидва законопроекти про зміни до Конституції «були спрямовані проти чинного Президента», а конституційна реформа, яка обговорюється сьогодні з ініціативи глави держави, «має на меті Президента майбутнього». «Тобто в обох випадках ідеться про конкретні кандидатури», — вважає депутат. Народний депутат України попереднього скликання, керівник Центру політико-правових реформ Ігор Коліушко вважає, що з юридичної точки зору нема понять «президентсько-парламентська» чи «парламентсько-президентська» форма правління, а є лише парламентська, президентська і змішана форми. Оскільки сьогодні в Україні діє змішана форма, то, на його погляд, необхідності внесення змін до Конституції нема.

Експерт Українського центру економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова Ігор Жданов нагадав, що для прийняття рішення про відповідність норм Конституції законопроекту, затвердженому парламентом у лютому 2001 року, КС знадобилося півтора року, а щодо другого законопроекту — п'ять місяців. Отже, на його думку, і з технологічних причин про конституційну реформу до президентських виборів «можна забути».

Юліана ШЕВЧУК.

ФОТОФАКТ

17 лютого в прямий ефір на Першому Національному телеканалі вийшла телевізійна програма «Парламент». Уперше ця програма транслювалася зі студії Верховної Ради України.

Вихід у прямий ефір — перша сходинка до створення парламентського телебачення в Україні.

Нині в Комітеті з питань свободи слова та інформації Верховної Ради України готується законопроект «Про парламентське телебачення і радіомовлення». Дирекція телерадіопрограм працює над створенням Концепції розвитку.

Про це повідомив директор дирекції телерадіопрограм Верховної Ради України — Микола Орловський.

Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА

Нарада в Загребі

ВІСТІ З ДІАСПОРИ

Нещодавно в хорватській столиці Загребі відбулася Перша регіональна нарада голів організацій — членів Європейського конгресу українців (ЄКУ). На неї з'їхалися представники Болгарії, Боснії і Герцеговини, Словаччини, Угорщини, Хорватії. Зі вступною промовою виступила координатор регіональної групи Європейського конгресу українців Ярослава Хортяни. Про регіональні проблеми українців на Балканах розповіли голова Союзу русинів і українців Югославії Марія Сакач, представник Товариства «Світ-культура» Григорій Овад (Боснія і Герцеговина) та інші.

Левову частку виступів було присвячено актуальній проблематиці русинів і українців Хорватії. Учасники наради розповіли про роботу відділень україністики при середніх школах, центральної бібліотеки русинів і українців Республіки Хорватія, діяльність культурно-мистецьких товариств. Промовці зупинилися на інформаційній та видавничій діяльності, відзначили велике значення церкви у збереженні національної самобутності русинів та українців. Цікаві були доповіді секретаря Союзу русинів і українців Хорватії та головного редактора журналу «Нова думка» Габріеля Такача та депутата хорватського Сабору Бориславa Гралюка.

За підсумками наради представники українських громад прийняли резолюцію, в якій зазначили, що відзначення 70-річчя голодомору в Україні має стати цьогорічним пріоритетним напрямом діяльності регіональної групи організацій ЄКУ. Інші важливі напрями: популяризація української мови та культури, залучення молоді до ознайомлення і вивчення культурної спадщини українського народу, захист прав національних меншин у країнах регіону. Учасники наради підтримали ідею Української всесвітньої координаційної ради (УВКР) про проведення наступного року європоходу «Консолідація-2003» по Дунаю.

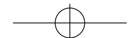
Учасники зібрання також урочисто відзначили 80-річчя Товариства «Просвіта» та 30-річчя діяльності Культурно-просвітнього товариства русинів та українців м. Загреба. З вітальною промовою виступив посол України в Республіці Хорватія Віктор Кирик. Свої поздоровлення надіслали Міністр закордонних справ України Анатолій Зленко, голова Товариства «Україна-світ» Іван Драч, голова УВКР Михайло Горинь.

Світлана ОСТАПА,
прес-секретар Української всесвітньої координаційної ради.

Керівництво та секретаріат фракції Комуністичної партії України у Верховній Раді України висловлюють глибоке співчуття помічнику-консультанту народного депутата України ГАВРИЛИШИНУ Івану Павловичу з приводу тяжкої втрати — смерті його матері **Катерини Карпівни.**

Верховна Рада України з глибоким сумом сповіщає, що 16 лютого 2003 року на 63-му році життя помер народний депутат України другого скликання **ТЮТІН В'ячеслав Олександрович** і висловлює щире співчуття рідним та близьким покійного.

В. ЛИТВИН, Голова Верховної Ради України;
Г. ВАСИЛЬЄВ, Перший заступник Голови Верховної Ради України;
О. ЗІНЧЕНКО, заступник Голови Верховної Ради України;
В. ЗАЙЧУК, керівник апарату Верховної Ради України.

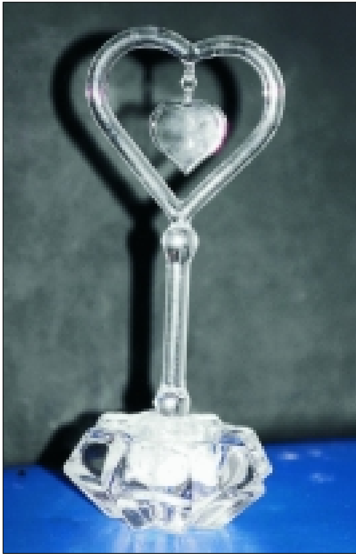

У тата серце дуже тепле

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Адам Яхієв виділив із фондів підприємства та власних коштів понад мільйон гривень на благодійні акції і визнаний меценатом 2002 року на Хмельниччині.

Повертаючись із сесії Хмельницької обласної ради,

депутат від Кам'янець-Подільського району, президент плодоконсервної фірми ВАТ «Адамс» Адам Яхієв за звичкою спочатку заїхав на рідне підприємство. Цього разу його зустріли не лише працівники, а й донька Мадлен. Вона першою і привітала тата з новою нагородою «Серце віддаю дітям», яку йому вручив на сесії представник Дитячого фонду України. Дівчинці дуже кортіло побачити, а яке воно, те кришталеве серце, про котре дізналася від батька ще з дороги.

У місті бігають дві «Газелі» з яскравими написами «ВАТ «АДАМС». Твори добро». Їх власниками є два дитячі заклади — багатопрофільний навчально-реабілітаційний центр для дітей з вадами слуху та навчально-виховний комплекс для дітей з послабленим зором. І це аж ніяк не всі щедрі дарунки, які робить Яхієв дітям. Своїх у нього четверо. А тих, до кого ставиться по-батьківськи, ніколи не лічив. У нього вже зібралася величезна колекція сердець — намальованих, вишитих, вирізьблених маленькими руками. Дитячий фонд України подарував йому кришталеве. Мадлен воно сподобалося, хоч кришталь і холодний на дотик. «А серце в тата дуже тепле»,— сказала з гордістю донька мецената.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

На знімку: Адам Яхієв з донькою Мадлен.

Секрети декору і пафос екзотики

Велику колекцію товарів культурно-побутового призначення й господарчого вжитку славутського комбінату «Будфарфор» вперше було представлено торговим домом «Укрбудматеріали» на одній з найбільших спеціалізованих виставок у Києві «Примус: Сучасний дім. Будівництво».

— В експозиції ми показали вироби переважно з елементами українського народного розпису, які найпопулярніші серед вітчизняних споживачів, — каже директор торгового дому «Укрбудматеріали» Валерія Назарчук. — Але без перебільшення зауважу, що попит на таку продукцію зростає й за кордоном. Ще кілька років тому український глечик ви довго шукали б у сусідніх країнах, а тепер художники комбінату створили цілу низку виробів, які не рівня навіть зарубіжним. Звичайно, український декор для зарубіжних покупців —річ екзотична, проте це тільки додає «Будфарфорові» ентузіазму. Попри те, що «екзотика» не завжди вигідна для великих підприємств на кшталт славутського комбінату, фахівці торгового дому «Укрбудматеріали» знайшли вихід. На їхні замовлення художники та дизайнери комбінату почали вивчати та використовувати національні розписи та декори інших країн. Так, на українських виробах вже з'явилися італійські та іспанські мотиви. Перші партії цієї продукції розійшлися серед покупців дуже швидко. Тепер на «Будфарфорі» готуються до їх масового виробництва.

Нині «Будфарфор» переживає новий етап свого розвитку. Випуск товарів культурно-побутового призначення й господарчого вжитку відроджується на якісно новому рівні. Запроваджено сучасні технології декорування. Розпис глазур'ю в поєднанні із покриттям «шагрень» надає виробам довершеного та оригінального вигляду. Тому вироби декоративного призначення є окрасою інтер'єрів житлових, громадських, офісних приміщень, а вироби господарського вжитку стають незамінними в побуті, приємними в користуванні. До того ж їхню екологічну чистоту підтверджено відповідними сертифікатами.

Тим часом активно розвивається на підприємстві основне виробництво — з випуску керамічної сантехнічної продукції. Цього року на «Будфарфорі» її буде вироблено стільки, скільки випускали 1992 року, найсприятливішого для вітчизняної економіки.

Результати роботи комбінату значно поліпшились останнім часом, коли підприємство очолив новий директор Валерій Сальник. Кошти вкладають у модернізацію діючих цехів, у реконструкцію ще одного, п'ятого, цеху. Підраховано: це дасть змогу збільшити виробництво сантехнічних виробів майже на 30 відсотків. Мають закупити нове обладнання, завдяки якому буде істотно поліпшено глазурування. А в результаті впровадження нових технологій умивальники та унітази будуть не лише білішими, а й різнокольоровими: темно-синіми, чорними, голубими, рожевими, під мармур...

Сучасний стиль керівництва запроваджується не лише у виробництві, а і в збутовій сфері. Широко розгалужена система торговельних зв'язків торгового дому «Укрбудматеріали», що став основним дистриб'ютором комбінату, призвела не лише до прозорих, а й до ефективніших продажів.

Велику підтримку комбінату надає державна корпорація «Укрбудматеріали» — колишнє міністерство, яке, перейшовши на ринкові механізми, запровадило корпоративні, по суті, партнерські відносини майже з усіма підприємствами, що входять до його складу. Нині в галузі, поряд із славутським «Будфарфором», є чимало підприємств різних форм власності, які випускають конкурентоспроможну продукцію і тим чином стримують просування закордонних будівельних матеріалів і виробів на вітчизняний ринок.

Ніна ВАСИЛЕНКО.

Київ — Славута.

Фото Віктора ПОПОВА.

На знімку: директор торговельного дому «Укрбудматеріали» Валерія Назарчук представляє продукцію славутського комбінату «Будфарфор».

ЕКСТРЕМАЛЬНІ СИТУАЦІЇ

З горами не жартуйте. Особливо взимку

Ще не забулася прикра історія, коли у переддень Нового року четверо туристів зі Львова прибули на Закарпаття, щоб підготувати сходження групи студентів на гору Петрос. Облаштувавшись у селі Квасах Рахівського району, двоє з них — Богдан Шевчук та Владислав Виноградов — пішли «у розвідку». Та невдовзі на гори спустився туман, здійнявся вітер. Хлопці ні того вечора, ні наступного дня на базу не повернулися. Їхні колеги розпочали пошуки самотужки. Проте безрезультатно.

— І лише 2 січня Виноградов-старший повідомив про надзвичайну подію аварійно-рятувальний пункт, —розповів начальник обласного управління з надзвичайних ситуацій Ігор Паслай. — На пошук хлопців вирушили більш як тридцять рятувальників та працівників міліції. Десь за десять кілометрів на південь від Петроса під вечір знайшовся Богдан Шевчук — виснажений, з обмороженими пальцями ніг. Його доставили до лікарні. Богдан розповів, що після погіршення погоди вони з Владиславом заблукали, й він, залишивши товаришеві запас харчів, бо той далі йти не міг, вирішив сам знайти дорогу до найближчого села і привести підмогу. Проте місце, на якому залишився Владислав, запам'ятати не зміг — навколо були гори і сніг... Пошуки тривали ще кілька днів, доки була надія... Проте знайти Владислава у снігах так і не вдалося...

А минулого тижня ще одна четвірка туристів, з яких троє — київські студенти, вирушила із табору поблизу Подобовця, що в Міжгірському районі, у похід Боржавським нагір'ям. До місця розташування туристи того вечора не повернулися. На щастя, трагедії не сталося. Мандрівники дісталися села Березників, але вже Свалявського району...

— Оскільки Закарпаття нині переживає справжній мандрівничий бум, — каже Ігор Паслай, — хотілося б нагадати елементарні правила безпеки, які допоможуть зорієнтуватися в екстремальних ситуаціях.

Перед мандрівкою в гори обов'язково повідомте знайомих, куди збираєтесь вирушити і приблизний час повернення. Якщо ваше рішення виникло спонтанно, залиште записку, вказавши дату, час виходу, напрямок подорожі, кількість людей, котрі йдуть з вами, а також коли розраховуєте повернутися назад. Перед мандрівкою подивіться карту або хоча б план місцевості, запам'ятайте орієнтири. Одяг та взуття мають відповідати місцевості й погодним умовам із поправкою на те, що погода, особливо в горах, може раптово погіршитися. Одяг має бути яскравих кольорів, тобто помітним на тлі снігів. Установіть між собою сигнали, щоб не загубити одне одного, особливо в разі різних несподіванок. Рухаючись лісом, залишайте якісь позначки, щоб не заблукати під час повернення. Уникайте диких тварин. Коли ті поводитимуться агресивно, засобом захисту може слугувати вогонь. Не зберігайте харчі в наметі чи поруч із місцями відпочинку, а підвісьте їх на дереві. Недоїдки, аби не приманити хижу звірину, слід закопати подалі від місця зупинки. Не пийте воду з річок чи озер. Найнадійніші джерела води — струмки.

— А якщо мандрівник з дороги зіб'ється?

— Найголовніше — не панікувати і думати про те, як дістатися місця, звідки починав він свій шлях. У крайньому разі слід дістатися струмка. Струмок виведе до річки, а річка — до найближчого поселення.

Безумовною вимогою має бути реєстрація групи в аварійно-рятувальному пункті того району, куди ви прибули. Перед виходом у гори на тривалий час та на далекі відстані уточніть прогноз погоди на весь період мандрівки. Майте при собі прилади для визначення сторін світу, запас харчів, води, сірників, а також засоби для захисту життя. І наостанок: у зв'язку з великими снігопадами в горах та прогнозованим потеплінням підвищилася небезпека сходу снігових лавин. Тож не будьте легковажні й не жартуйте з горами — особливо тепер, узимку.

Розмову вів Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

Тепло загрожує повінню

Двадцять п'ять тонн вибухівки припасли на Дніпропетровщині служби Міністерства з надзвичайних ситуацій, щоб руйнувати крижані перепони на річках регіону. За прогнозами, у разі різкого потепління у 200 населених пунктах області можливі небезпечні повені, яких тут не було 13 останніх років. Під водою можуть опинитися понад 60 тисяч садиб та житлових будинків. Для боротьби з розливами талої води та затопленнями і для порятунку населення створено й 18 мобільних загонів. У разі потреби їх відразу буде кинуто в бій.

* * *

Очікують повені і мешканці каньйону річки Смотрич у Кам'янці-Подільському. Її імовірність залежатиме від швидкості танення снігу. Його в місті останнім часом насипало чимало. А земля промерзла на 60—70 сантиметрів. Отож талій воді одна дорога — в низини. У смотрицькому каньйоні, глибиною від 30 до 50 метрів — до двох сотень житлових будинків. Тому міська служба надзвичайних ситуацій постійно тримає на контролі рівень води у Смотричі.

Етюд з архіву «ГУ».

ВИСТАВКИ

Джерела мистецтв

Так називається виставка, присвячена десятиліттю Республіканського кримськотатарського музею мистецтв, що в Сімферополі. Над його створенням працювали митці Мамут Чурлу, Фатіме Асанова, вчений Айдер Еміров, нинішній директор Сафіє Емінова. Спочатку було лише 63 експонати. З того часу ентузіасти зібрали понад півтори тисячі творів національних ремесел та сучасного мистецтва.

На ювілейній виставці представлено творчість відомих кримськотатарських художників: Зареми Трасінової, Мамута Чурлу, Раміза Нітовкіна, Асана Бараша, Нурі Якубова, Рамазана Усеїнова, Аліма Усеїнова, Ірфана Нафієва. Гордістю експозиції стали предмети декоративно-ужиткового мистецтва: візерункове ткацтво, національні вишивки, розшитий золотом одяг, шедеври художньої обробки металу, глечики, кавниці, таці, ювелірні прикраси.

Спеціально до ювілею видано й ілюстрований альбом «Кримськотатарське декоративне мистецтво». У ньому представлено безцінні вироби з приватних колекцій Абляміта Умерова, Іхатідже Добра і фондів музею.

КРИМІНАЛ

На ката знайшлася розплата

Апеляційний суд Криму виніс вирок одній із найбільших банд, яка діяла на півострові в 1994—1997 роках. У понад тридцяти томах матеріалів кількарічної кримінальної справи про партенітську злочинну зграю Валерія Санькова (Грузина) — близько тридцяти епізодів навмисних убивств, розбійних нападів і вимагань. Одне з резонансних — убивство керівника «Кримпроекту» Сергія Прокоп'єва.

Бандформування мало чітку ієрархію: бригадирів, кілерів, вимагачів, охорону, явочні квартири і цілий арсенал зброї.

За гратами опинилося 14 бандитів, ще три — в розшуку. Колегія Апеляційного суду Криму засудила керівника кримінальної зграї і одного з виконавців трьох навмисних вбивств до довічного ув`язнення, інших їх поплічників — до строків від восьми до дванадцяти років. Вирок може бути оскаржений у Верховному Суді України.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

БІЗНЕС

Гільдія шикує бізнесменів

Своєрідною профспілкою для підприємців має стати Херсонська гільдія бізнесу.

Ця організація сприятиме захисту їхніх інтересів, розвитку бізнесу, а також розробці та внесенню змін до чинного законодавства. Серед завдань, що ставить перед собою гільдія, — висування представників бізнесових кіл до рад усіх рівнів. Оскільки, на думку голови гільдії, директора Херсонського судоремонтного заводу ім. Комінтерну Володимира Бондаря, «міський голова та його команда легко маніпулюють голосами вчителів, лікарів та комунальників, які нині представляють інтереси виборців у міськраді, з їхнього благословення бездарно витрачають міську казну». А правильно розподіляти кошти здатні лише підприємці, котрі й наповнюють бюджет.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

ПОЛІТИКА

Вдача — бунтівна, козача...

Життя і проблеми молоді, робота з нею — це стихія Катерини Семенівни. Свою запальну енергію не раз виявляла, коли почала працювати як народний депутат у Комітеті ВР з питань молодіжної політики, фізичної культури, спорту й туризму. Враховуючи чотирирічний досвід роботи в цьому комітеті, фракція КПУ, членом якої є Катерина Самойлик, рекомендувала її на посаду голови комітету.

...Нагальні потреби молоді, що необхідно зробити для їх задоволення та що вже вдалося зробити — з цього і почалася наша розмова з Катериною Семенівною. Вона має свій погляд на причини і стан справ у цій важливій сфері громадсько-політичного життя:

— Нема чого приховувати — становище молоді в нашому суспільстві вельми тривожне. Вже тому, що «ліміт уваги» до її проблем з боку держави не вимірюється навіть на рівні горезвісного «залишкового» принципу. Юнаки і дівчата у своїй більшості позбавлені впевненості в майбутньому. Та й звідки їй взятися, коли немає змоги вчитися за бажанням, гарантовано одержати роботу до душі. Та й просто роботу. До речі, нині безробіття в Україні дуже «помолодшало»: майже третина «зайвих людей» — молодь до 28 років. І на цьому безрадісному тлі краще розумієш молоді сім'ї, котрі не наважуються мати дітей, бо не впевнені, чи зможуть забезпечити їх бодай елементарно необхідним — їжею й одягом...

Розмова не могла не торкнутися ще однієї теми — **виховання та духовних інтересів нинішнього молодого покоління.** Катерина Семенівна зауважила:

— Боляче бачити, що справжню національну культуру й духовність часто-густо підміняють сурогатом так званої «масової культури». Адже вона не робить людину духовно вищою й чистішою. Бо основна підступна мета її популяризаторів — нівелювання особистості до убогого рівня сірої невибагливої маси. Ось чому нинішній масштабно-агресивний наступ бездуховності через «маскультуру» треба зупинити.

Рішучість намірів — це добре. **А чи є вже в активі комітету якісь конкретні напрацювання й надбання?**

— Є вже й конкретні результати. Це, зокрема, прийняття закону, який розробляла я разом з колишнім народним депутатом Наталією Жежук. За цим законом молодь має можливість одержувати довгострокові пільгові кредити для здобуття вищої освіти.

Також з моєї ініціативи Верховна Рада прийняла постанову про запровадження адресних стипендій для дітей-сиріт, напівсиріт та обдарованих дітей з малозабезпечених сімей. Ці діти-стипендіати Верховної Ради одержують щомісяця 50 — 100 гривень, залежно від місця навчання.

Ми домоглися, щоб з держбюджету щороку виділяли від 70 до 100 мільйонів гривень на довгострокове пільгове кредитування молодих сімей для придбання житла. Передбачено, що з народженням першої дитини сім'ї погашають 25 відсотків суми позики, а далі — за наростаючою. Для тих, хто мешкає в сільській місцевості або працює в галузі, пов'язаній з сільськогосподарським виробництвом, трипроцентну кредитну ставку відразу погашають, незалежно від наявності новонароджених.

Політика — поняття і слово жіночого роду. Але чи жіноча це справа? **Адже в українському політикумі жіноцтво представлене не вельми густо.** Тож поставив Катерині Семенівні ще одне делікатне запитання: **чи має вона намір і надалі залишатися в політиці?**

— За рівнем представництва у «великій» політиці ми, на жаль, відстаємо від низки країн Європи, — зазначила К. Самойлик. — Взяти наш парламент: у складі його попереднього скликання жінок було дев'ять відсотків, у нинішньому — трохи більше як чотири. Тенденція вочевидь негативна...

Займатися політикою жінкам значно важче, ніж чоловікам. Можливо, тому, що ми гостріше відчуваємо всі процеси, котрі відбуваються в суспільстві, і вразливіше реагуємо на них.

А щодо себе скажу так: депутатство нікому не надається довічно. Однак поза активною участю в політичному житті країни я себе просто не уявляю. Як член Компартії України і як учасниця жіночого руху в Україні я, природно, залишаюся в політиці. Мені довірено очолювати Вищу жіночу раду Всеукраїнської спілки жінок-трудівниць «За майбутнє дітей України».

Крім цього, я очолюю Українське відділення міжнародного фонду «Єдність православних народів». Це також громадська організація, яка має певні «виходи» на політичні сфери і контакти. Адже її відділення є в Росії, у нас, в Білорусі, Молдові, Польщі, Болгарії, Греції, в інших державах.

Парламентська, партійна і громадська робота потребують багато часу. **Чи залишаються сили ще й для домашніх справ,** запитав я Катерину Семенівну.

— Діставшись дому, я майже завжди відразу йду на кухню. Щось самій приготувати, помудрувати над якимось рецептом, внести в нього щось своє — то для мене відпочинок. А зазвичай готую страви традиційної української кухні, секретам яких мене навчила мама, родом з турбаївських бунтівних козаків. Може, звідти і вдача моя...

Напевне, що так. Та іноді ота вдача й допомагала. Якось до її домівки увірвалися двоє здорованів. Погрожуючи, вимагали, щоб вона припинила свою активну агітаційну роботу. Та коли побачили, що залякування не вплинули, накинулися з кулаками. Зав'язалася відчайдушна боротьба, один з нападників вихопив ножа. Однак Катерина Семенівна змогла відбитися й вискочила через вікно. Кілька днів, доки вона лежала з пораненнями в лікарні, до неї йшли і йшли люди — з квітами, гостинцями, зі щирими словами захоплення і вдячності.

Про людину багато може сказати коло її інтересів. У Катерини Семенівни це література, зокрема поезія. То не хобі, а швидше, образно кажучи, камертон, за яким вона звіряє зміст і тональність свого життя. Девізом якого стали проникливі рядки з Омара Хайяма:

Чтоб мудро жизнь прожить,
Знать надобно немало.
Два важных правила
запомни для начала:
ты лучше голодай,
чем с кем попало ешь;
ты лучше будь один,
чем вместе с кем попало...

— За будь-яких життєвих обставин я намагаюся діяти відповідно до цих простих, але мудрих настанов, — сказала К. Самойлик. І додала:

— Коли заходиш у домівку і не бачиш там бодай невеликої домашньої бібліотеки, то вже безпомилково можна сказати: це убога оселя. Навіть якщо вона виблискує кришталями та позолотою. Бо книжки висвітлюють рівень духовності господарів дому, якщо вони, звичайно, не для годиться.

У самої Катерини Семенівни справді багата бібліотека. Переважно це російська, українська та світова класика. І це інтелектуальне багатство — не декорація. Книжки постійно читає й сама К. Самойлик, і її син Сергій, і невістка Юля.

А на закінчення розмови Катерина Семенівна додала:

— Завдань і задумів чимало. Я говорила тут переважно про справи комітетські, про роботу. Мабуть, тому, що за вдачею трудоголік. А ще — дочка свого народу. Для мене любити Україну — значить працювати на благо свого народу. Я так це розумію...

Вів розмову Іван ДМИТРЕНКО.

ІЗ ДОСЬЄ «ГУ»

САМОЙЛИК Катерина Семенівна. Народилася 1951 року в селі Новоолександрівка Каланчацького району Херсонської області. Освіта вища; за фахом педагог, політолог. Працювала вихователем дитячого будинку, вчителем, директором школи. Удостоєна звання «Заслужений учитель України». З 1979 року перебувала на виборній партійній роботі.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ТОЧКА ЗОРУ

Конкурс чи незрозуміла гра

Ось і завершився перший конкурс на заміщення вакантних посад в адміністрації Президента України.

Стаття 38 Конституції України гарантує громадянам однакові права доступу до державної служби. Згідно з цією статтею, громадяни України протягом одного місяця мали однакове право подати документи на участь у конкурсі. Як повідомив у засобах масової інформації голова конкурсної комісії останнього дня конкурсу, близько 120 громадян скористалися своїм правом, виконали всі умови конкурсу, і їх було допущено до його другого етапу. Тим часом повідомили про подовження строку конкурсу. В зв'язку з тим, що не всі бажаючі встигли подати документи. Таким чином, уже на початковому етапі конкурсу його учасники були поділені на дві групи: ті, хто добросовісно в установлені строки виконав умови конкурсу, і «пільговики». Коли учасники конкурсу прибули для участі в другому етапі, багато хто із здивуванням помітив, що основних учасників третина, а «пільговиків» дві третини, і в другому турі вже брали участь 380 претендентів. Чим пояснити оголошений конкурсною комісією «леніньский призов» у ряди конкурсантів, поки що загадка, ключем до розгадки якої може бути інформація про те, скільки серед переможців конкурсу «пільговиків». Ці висновки зможуть зробити ті, хто одержить доступ до даної інформації, а ми користуватимемося наявною офіційною інформацією, згідно з якою до третього туру конкурсу було допущено 106 кандидатів, із яких треба було вибрати 34.

Почався третій тур з того, що всіх конкурсантів зібрали в актовому залі і колективно показали конкурсній комісії. Тривало це недовго, і після оголошення номерів аудиторій, де провадитиметься ділова гра, конкурсанти розійшлися по кімнатах. З цього часу почалася ділова гра. Після оголошеної перерви конкурсантів групами по 15—20 осіб викликали на засідання конкурсної комісії, де зачитували результати конкурсу.

Можна дискутувати з приводу продовження термінів подачі документів, можна сперечатися, якою мірою ефективне застосування процедури, передбаченої до держслужбовців III—VII категорій стосовно держслужбовців II категорії, можна сумніватися в доцільності перетворення на гру такого серйозного конкурсу на такі важливі державні посади, але як погодитися з тим, що рішення про переможців конкурсу комісія приймала (і треба гадати, голосувала) заочно, навіть не поглянувши на претендентів (колективний портрет 106 конкурсантів в актовому залі не враховуватиму), не почувши від них жодного слова. Адже стаття 15 Закону «Про державну службу» однозначно визначає порядок проведення конкурсу згідно із затвердженим Кабінетом Міністрів України Положенням, у якому чорним по білому написано, що учасникам конкурсу може бути запропоновано викласти свої думки або підготувати реферат на тему, пов'язану з майбутньою роботою. Тобто те, що запропонувала конкурсна комісія учасникам, може бути, а може й не бути. Тим часом у цьому Положенні однозначно написано, що комісія проводить співбесіду з кожним учасником конкурсу, і лише після цього, на підставі вивчення поданих документів, рефератів, співбесіди, приймає рішення стосовно кожного конкурсанта методом голосування. Тобто проведення співбесіди з кожним учасником — це не забаганка комісії, а її обов'язок, установлений законом.

Кому було вигідне перетворення конкурсу на ділову гру? З якою метою високопоставлені чиновники з адміністрації Президента, які входили до складу конкурсної комісії, відкрито демонстрували свою зневагу до учасників конкурсу: мовляв, ви собі грайте, а ми рішення приймемо й без вас і відберемо, кого треба. Багато хто встиг забути, що ще 2000 року Президент України своїм Указом № 599/2000 затвердив Стратегію реформування системи державної служби в Україні, де дуже чітко визначено, що треба робити в цьому напрямі і як. Майже два роки було потрібно чиновникам найвищого рангу, щоб провести перший конкурс. Процедура його проведення, як з'ясувалося, не лише не відповідає завданням стратегії, а, навпаки, наочно показує, на що на практиці перетворюються корисні й важливі рішення Президента після того, як апарат, стурбований тільки проблемами власного самозбереження, попрацює над інструкціями з їх практичного виконання, згідно з якими такий важливий державний захід, як проведення конкурсу на заміщення вакантних посад в адміністрації Президента, легко перетворюється на гру.

Анатолій ШТАНЬКО,
кандидат технічних наук, учасник конкурсу.

Київ.

Пошуки чорної кішки в темній кімнаті,

або Хто розігрує «карту» президентських виборів

АНАЛІЗ. ПРОГНОЗ

Минулий тиждень пройшов у політичному середовищі досить мляво. Ні гучних заяв, ані сенсаційних скандалів не сталося. За винятком публікацій у кількох виданнях, кожне з яких вважає себе незалежним і незаангажованим різними політичними силами. Обидві публікації стосувалися виступу Голови Верховної Ради України Володимира Литвина під час відкриття третьої сесії українського парламенту. На підставі деяких висновків керівника ВР автори — доволі популярні журналісти — зробили несподіване відкриття: Володимир Литвин стартував у президентських перегонах.

Скажу відверто: до цього моменту цей виступ пройшов пройшов повз мене. А після появи публікацій я взявся його штудіювати, щоб знайти хоча б найменшу ознаку того, про що написали колеги. Але... Мої пошуки не увінчалися успіхом. І одразу пригадався вислів китайського мудреця Конфуція про пошуки «чорної кішки в темній кімнаті». Проте, щоб переконатися у своїх припущеннях, запитав одного з авторів, з чого він зробив висновок про старт Голови Верховної Ради у президентських перегонах? «Не було про що писати», — знияковіло відповів той. Та чи так це насправді?

.. а й колективний організатор

У зв'язку з появою цих — та й не тільки —публікацій, присвячених темі майбутніх президентських виборів, пригадується вислів «класика», який визначив роль преси. Щоправда, це визначення стосувалося ролі партійної преси. Та, на наш погляд, воно дуже влучно характеризує нинішній стан багатьох українських ЗМІ, які відіграють подібну роль. Але не щодо партійної розбудови, а щодо майбутніх президентських виборів.

У попередній публікації нашої газети під цією рубрикою ми зробили парадоксальний на перший погляд висновок. Зокрема, про те, що президентська кампанія 2004 року стартувала ще наприкінці 2000-го, а нині її маховик що далі, то більше набирає обертів. І не треба звертати увагу на те, що більшість політиків мовчить. За них говорять журналісти. Зокрема, так званих незалежних видань, які пишаються власною «свободою і неупередженістю». Насправді немає у них ніякої свободи, а є певне політичне замовлення. І, ймовірно, гроші. Великі гроші. За які можна поступитися принциповістю і совістю. І бути підручними. Не партії, а політиків, які ведуть не зовсім чисту боротьбу за... Ні, аж ніяк не світле, а власне майбутнє. За посадове крісло, за фінансові потоки, перерозподіл ринків.

Не будемо кривити душею. Ми також пишемо про майбутні президентські вибори. Але не висмоктуємо сенсацій з пальця, а відстежуємо процеси, що відбуваються у політичному середовищі. Саме тому помітно, як загострюється боротьба за найвищу посаду в державі. Як використовуються «брудні» інформаційні технології. З єдиною метою: кинути «тінь» на того чи того політика. Зіткнути лобами високих посадовців, які можуть вийти на старт президентських перегонів і стати гідним конкурентом тому, кому, здавалося б, сьогодні немає рівних.

Проте не лише журналісти заробляють на майбутніх президентських виборах на хліб з маслом. А й соціологи. І на це звернув увагу не тільки автор цих рядків. Так, у п'ятому числі тижневика «Політика і культура» також з'явилася публікація про дослідження різних соціологічних центрів, які працюють на конкретних політиків. І, як з'ясовується, ці дані дуже різняться між собою.

З ким дружимо?

Насправді це питання містить інший зміст: проти кого розпочинаються бойові дії. Наприклад, Генеральному прокуророві України підкидають обережне запитання: чи знає він, що певна політична сила організовує збір підписів за його відставку? Хоча вже давненько ніхто нічого не збирає і навіть відкликали вимогу про звіт «государевого ока» в парламенті.

Однак нагнітати пристрасті комусь вигідно. Особливо з огляду на майбутні президентські вибори.

Наприклад, в іншому виданні цілеспрямовано мусується думка про розкол нинішньої парламентської більшості і формування нової. І прогнозується початок війни між «білою і червоною трояндами».

Одне слово, хтось вельми хоче, щоб події розвивалися у вигідному передусім для нього руслі. Адже що більше бруду буде вилито — конкурентами або нашими колегами — на голови основних діючих гравців на політичній арені, то більше з'явиться шансів перемоги на виборах у «темної конячки».

На це, до речі, вказує й опитування Центру політичних й економічних досліджень імені Олександра Разумкова, проведене з 27 січня по 3 лютого. Рейтинги основних політичних гравців нині — на «точці замерзання». Однак зростає кількість тих, хто розчарований розвитком подій. Так, «голосували б проти всіх» 10,7 відсотка опитаних. Майже стільки ж не брали б участі у виборах. 15,7 відсотка не зуміли відповісти на поставлені запитання. Отже, більш як третина респондентів — 37,2 відсотка — фактично продемонструвала байдужість до тих політиків, кого вважають основними претендентами у майбутніх президентських перегонах.

Куди йдемо?

Учора продовжила роботу третя сесія Верховної Ради України. Ми вже писали про те, що саме вона стане вирішальною не тільки для багатьох політиків, а й для розвитку демократії у нашій державі, продовження економічних реформ. Або вдасться нарешті здійснити глибоку політичну реформу, або й надалі будемо борсатися у болоті корупції, постійної боротьби різноманітних інтересів бізнес-груп, які змагатимуться за доступ до тіла наступного глави держави. Тим більше що проблем у законодавців не бракує. Чого вартий лише перегляд бюджету на нинішній рік! А ще ж потрібно провести податкову реформу.

Власне, саме тому Голова ВР Володимир Литвин і підкреслив у своєму виступі, що «третя сесія має принести, окрім конкретних і вагомих, а ще краще — якісно нових — зрушень у законотворчій роботі, й докорінний перегляд кожним із нас свого ставлення до органу, куди нас делегував український народ і за який ми несемо повну відповідальність».

Отже, чи вистачить у народних обранців відповідальності думати насамперед про свої виборців, а не про задоволення власних амбіцій та про майбутній старт президентської кампанії, покаже час. Однак сьогодні величезною проблемою постає і відповідальність журналістів. Схоже, багато хто з колег захопився політичними іграшками, які ведуться довкола найвищої посади в державі. Чи не тому останнім часом знизився і рівень довіри до ЗМІ з боку наших співвітчизників?

Тому сьогодні й важко відповісти на запитання: куди йдемо? Створюється враження, що кожен іде своїм шляхом: політики, журналісти, народ. А час, як ніколи раніше, потребує передусім єдності зусиль усіх, причетних до творення майбутнього.

Володимир КОРОЛЮК.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

Платне здоров'я у сфері медичних послуг

У безплатну медицину вже давно ніхто не вірить — ані пацієнти, ані лікарі. Більшість із нас здоров'я асоціює з грошима. І постійні скарги чиновників вітчизняного МОЗу на недостатнє фінансування державою «здоров'я народу» сприймаємо як хронічний діагноз. А насправді хвороба безгрошів'я української сфери медичних послуг чато-густо спровокована... склерозом тих, хто відповідає за розподіл коштів на її утримання.

Порахували — розгубилися

ЩЕПЛЕННЯ ВІД КОРУПЦІЇ

Конкретні факти зловживань у використанні коштів державного бюджету України на охорону здоров'я нещодавно оприлюднив представник Рахункової палати на прес-конференції, ініційованій всеукраїнською громадською організацією «Антикорупційний форум». За словами головного контролер-директора департаменту контролю видатків на соціальну сферу та науку, члена колегії Рахункової палати України Ярослава Фліссака, у плануванні, розподілі й використанні державних коштів на охорону здоров'я гору бере швидше споживацький, аніж державний підхід.

Ось деякі результати перевірок Рахункової палати.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Грошовий склероз

За даними перевірки виконання Національної програми імунопрофілактики населення встановлено, що у 1997—2000 роках без обов'язкових щеплень щороку залишалося сімсот тисяч дітей. І це тоді, як смертність від інфекційних хвороб за останні десять років зросла вдвічі. Видатки у 2000 році на імунопрофілактику було заплановано в обсязі, що забезпечував менш як 5 відсотків коштів від середньорічної потреби.

Уряд України під свої гарантії підписав контракти з кількома фірмами Німеччини на закупівлю обладнання з виробництва деяких вакцин в Україні на вітчизняних фармпідприємствах. Але з вини української сторони обладнання не змонтовано, і ми досі купуємо потрібні вакцини за кордоном. У такий спосіб державні кошти на загальну суму понад 50 мільйонів гривень використано неефективно, поставлене обладнання фізично й морально старіє.

Кошти на суму 7,3 млн. німецьких марок (або 18 млн. грн. державного бюджету України) більш як вісім років перебувають у розпорядженні закордонних кредиторів у банках Німеччини. Про них просто забули...

Ще понад 100 мільйонів гривень іноземного кредиту Міністерство охорони здоров'я пропонувало залучити на добудову вітчизняного підприємства з виробництва вакцини БЦЖ від туберкульозу. За розрахунками, на це потрібно 40 млн. грн., а угоду підписано на 42 млн. німецьких марок. Потреба держави у вказаній вакцині становить лише 0,6 млн. грн. на рік, тобто суми іноземного кредиту вистачить для забезпечення населення України цією вакциною протягом 150 років.

Сердечні справи з посередниками

Сьогодні в Україні — більш як 650 тисяч хворих на туберкульоз. З 1995 року в державі зареєстровано епідемію цієї хвороби. Проте ціни на вітчизняні протитуберкульозні препарати чомусь значно вищі від аналогічних препаратів за кордоном.

Попри факт епідемії туберкульозу в Україні, скорочується кількість протитуберкульозних санаторіїв. За останні вісім років у країні із 65 санаторіїв на 11,3 тисячі ліжок залишилося 46 санаторіїв на 7,3 тисячі ліжок. Найбільше скорочено санаторіїв Міністерства охорони здоров'я. Спроби «приватизувати» вказані санаторії тривають і нині.

Ще одна надзвичайно актуальна проблема — закупівля медичного обладнання та медикаментів за державні кошти. Наприклад, під час проведення тендера на придбання наборів для штучного клапана серця і кардіологічних оксигинаторів Міністерство охорони здоров'я заплатило посередникам на 6 мільйонів гривень більше від реальних цін на цю продукцію. Закуповували їх за цінами, в чотири-сім разів вищими за середньоринкові. Лише завдяки Рахунковій палаті тендер відмінили, гроші повернули до бюджету, а надалі таке обладнання закуповували за реальними цінами.

Або інший приклад. У 2000 році Міністерство охорони здоров'я закупило для медичних установ автомобілі «швидкої допомоги». Понад рік не розподіляли 34 автомобілі марки УАЗ-3962 на суму 749,9 тис. грн., вони іржавіли в гаражах і на стоянках. І це тоді як потреба в автомобілях «швидкої допомоги» медичних установ України становила 5318 одиниць.

Допомога дітям з уродженими вадами серця — одна з найскладніших проблем української медицини. В нас щороку народжується майже 5 тисяч дітей з уродженими вадами серця. Приблизно половина їх помирає на першому році життя — немає вчасної спеціалізованої невідкладної кардіохірургічної допомоги.

За дорученням Президента України, в 2000 році мали перерозподілити бюджетні призначення для фінансування першочергових витрат для створення та оснащення належним медичним обладнанням Центру кардіохірургії немовлят. Проте ці доручення і сьогодні не виконують. Кошти на оснащення та ремонт Центру кардіохірургії новонароджених Академія медичних наук не виділяла.

Щоправда, під виглядом створення вказаного центру АМН у 2000 році закупила кардіологічну установку фірми «Сіменс» для оснащення центру на суму понад 7 млн. гривень. Згідно з висновком експертів, ця установка призначена для проведення судинних та серцевих досліджень лише у дорослих пацієнтів і за своїми функціональними показниками не може бути використана у кардіохірургії немовлят. Отже, внаслідок недержавного підходу до створення центру в Україні сталося понад дві тисячі трагедій, країна втратила дві тисячі громадян.

Реабілітація зрячих стосовно незрячих

НАБОЛІЛО!

Нехай вас не шокує назва статті. Її мета — розповісти про стосунки незрячих і зрячих, про те, як люди з проблемним зором чи його відсутністю живуть у світі видющих.

Пересуваючися містом, я часто чую: «сліпий пішов». Вимовляють це або з жалістю, або із зневагою. Як відомо, жалість принижує. А нас і не треба жаліти! До нас треба ставитися так само, як до нормальних людей, але тільки без зору. Адже це може статися з кожним...

Фото Єгора САПРОНОВА (УНІАН).

Ми, незрячі, такі само люди, як і ви, тільки не бачимо! Так, ми маємо пільги, але у нас немає тих самих прав, як у здорової людини. Приміром, під час прийому на роботу.

Ми працюємо здебільшого на підприємствах нашої організації. Те, що ми робимо за копійки, це монотонна і не завжди безпечна для здоров'я робота. Вона часто пов'язана з пластмасою чи з якимись фарбниками. Вся начинка в освітлювальних приладах робиться на наших підприємствах. Хтось може сказати, мовляв, що це за робота. А ви самі візьміть і розберіть патрон для лампочки та складіть його тисячу разів, тоді й поговоримо. Працюємо ми руками, тобто на дотик. А всі свої дії так відпрацьовуємо, що перетворюємося на роботів.

Ще хочеться сказати про так звані жарти. Лише один приклад. Мій друг, йдучи своїм кварталом, раптом почув згори: «Яма!». А її не було...

І ще. Мене вражають та обурюють запитання, які часто мені ставлять зрячі люди. Чого варте запитання одного мого однокурсника:

— А який у тебе паспорт?.. Чи:

— Що, у вас ще й діти бувають?

У відповідь так і хочеться відповісти дурницею на дурницю:

— А що, ви цим при світлі займаєтеся?

Після закінчення університету я прийшов влаштовуватися на роботу за газетним оголошенням до однієї організації. У мене там з подивом запитали: «А як же ви нас знайшли?».

А як вам таке, на мій погляд, цілком абсурдне запитання:

— Як ви їсте?

Відповідаю: виделками та ложками.

Щоправда, хочеться зазначити, що від тих зрячих, котрі з нами спілкуються по роботі або за місцем проживання, таких безглуздих запитань не чуємо, і ставляться вони до нас з розумінням і багато в чому підтримують.

Побут для людини, яка не бачить, пов'язаний з певними труднощами. Наприклад, з ким сходити до магазину чи на базар. Прибирання, прання, готування та інша домашня робота, у більшості випадків, виконується нами без жодних проблем.

Хочу звернутися до зрячих. Не принижуйте нас своїм байдужим ставленням! Адже ми також люди, а ви про це часто забуваєте. Велике спасибі тим, хто в нас бачить людей, а не недолюдей.

Ігор ГОБЖИЛА,
31 рік, інвалід першої групи по зору, маю вищу освіту.
Макіївка Донецької області.
Електронна адреса: gin@gin.tr.dn.ua

ГРАДУСНИК

Кому потрібна психіатрична допомога?

Нещодавно міська влада Києва прийняла рішення про реформування Київського міського центрального психоневрологічного диспансеру «Центр психічного здоров'я».

Головний лікар диспансеру, заслужений лікар України, кандидат медичних наук Віталій Лісовенко переконаний, що таке реформування непродумане і необґрунтоване. На його думку, центральному міському психоневрологічному диспансеру, організованому п'ять років тому для надання спеціалізованої психіатричної допомоги та поліпшення управління психіатричною службою міста, не було створено належних умов для нормального функціонування.

Та центр не здає позицій. Як тут виживають? Єдина платна послуга — надання довідок про психічне здоров'я водіям і тим, хто бажає купити зброю. Така «торгівля» дає змогу придбати мінімум засобів для забезпечення діяльності швидкої психіатричної допомоги. Психіатр має правильно визначити діагноз хворого і провести відповідне лікування, а для цього вкрай потрібна належна матеріальна база.

— Призначаючи пацієнтові складні психотропні препарати, ми не маємо змоги зробити йому найпростіший аналіз крові та сечі. Що вже й казати про докладніше обстеження, — каже Віталій Лісовенко. — Навіть хворий на маніакально-депресивний психоз не хоче обстежуватися і лікуватися у психоневрологічній лікарні. За рішенням колегії Головного управління охорони здоров'я Києва, в цій лікарні хочуть відкрити консультативну поліклініку. Як лікар-психіатр із сорокарічним стажем переконаний: люди туди просто не підуть...

У міському центрі психічного здоров'я — відкритому для усіх і зовсім не страшному — пацієнтів обстежують і лікують. Є центр патології мови. Успішно працює служба психолого-психіатричної допомоги у разі душевної кризи — саме тут уперше в місті було створено клуб спілкування телефоном. Функціонує консультативний кабінет «Епілепсія», де лікують амбулаторних хворих (діє єдина у країні методика для спостереження медиками за перебігом лікування пацієнтів центру — з усіх регіонів України — через спілкування з ними також телефоном).

Ольга ШКРУПСЬКА,
член Національної спілки журналістів України.
Київ.

Станьмо господарями власного будинку

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

Віталія Комова по праву можна вважати ветераном пореформеної (маючи на увазі проголошення незалежності України) Київради. Мешканці Нивок чотири рази поспіль довіряють йому як своєму депутатові обстоювати їхні інтереси у найвищому представницькому органі столичної влади. Саме через боротьбу проти зведення багатьох об'єктів, споруджуваних або реконструйованих у Києві проти волі городян, Віталій Комов прославився серед своїх колег як вічний опозиціонер. Хоча така оцінка його ідей, судячи з думок, висловлених ним в інтерв'ю нашій газеті, вельми спірна. Втім, судіть самі.

— Віталію Володимировичу, тема — яким бути граду Києву, що переживає будівельний бум, періодично розбурхує столичну громадськість...

— Чому періодично? Не минає тижня, щоб із цих питань до мене не зверталися кияни. Причому не тільки мого виборчого округу.

Ось свіжі приклади. Мешканці кварталу на розі вулиць Саксаганського і Горького обурені тим, що без їхньої згоди у дворі вже викопано котлован під тридцятиповерховий будинок.

Власники квартир будинку № 3 на Прорізній, саме навпроти пам'ятника Паніковському, занепокоєні тим, що вже видано певній фірмі право на спорудження у прилеглого до будинку сквері підземного паркінгу разом із супермаркетом. Тут взагалі якась нісенітниця. Право видано лише на одинадцять соток. Ну то скільки машин і який супермаркет можна розмістити на такій площі? Небезпідставно мешканці гадають, що по-перше, зникне чудовий сквер, а по-друге — і це головне — копання котлованів, які, по суті, примикають до фундаменту житлового будинку, спричинить його аварійний стан з наступним відселенням власників квартир — для проведення реконструкції —до спальних районів без права повернення в центр. Побоювання, повторюю, небезпідставні. Такі комбінації з житловим фондом у центрі столиці і пов'язані з цим скандали стали, на жаль, звичайним явищем.

— І вам, як депутату, вдається захистити інтереси простих киян, ваших виборців?

— На жаль, аж ніяк не завжди. От вельми показовий приклад. На Нивках, поруч зі школою № 27 і прилеглим до неї дитсадком на вул. Туполєва, районна влада в 1993 році в самому центрі житлового масиву вирішила побудувати склад для зберігання цукру. Мешканці сусідніх будинків, звичайно ж, повстали проти цього. Сусідство школи й дитсадка з підприємством, котре щодня приймає й відправляє десятки великовагових автомобілів, просто небезпечне для здоров'я дітей, для їхнього життя, зрештою. Одне слово, абсурдність аргументів районної влади на користь новобудови була така очевидна, що мені, як здавалося, вдалося їх переконати. І що ж? Варто було вирушити у тривале відрядження, і склад, просто як у казці, здійнявся за кілька тижнів. А ще якийсь час потому він обріс величезною кількістю приватних гаражів.

— Слухаєш вас, Віталію Володимировичу і, даруйте, виникає підозра, що в містобудуванні в Києві панує цілковита анархія. Але ж є регламентувальні документи, процедури, закони нарешті. Невже вони зовсім не працюють?

— Якраз навпаки. Працюють. Але, як би це краще сформулювати... Працюють у просторі, обмеженому адміністративними рамками. Тобто у середовищі, котре за визначенням не зважає на інтереси окремої людини, інтереси особистості.

З другого боку, громадянин, усвідомлюючи, що його інтереси міська адміністрація, скажемо так, не завжди враховує, платить тією самою монетою, ігнорує всіх довкола. Інакше чому на фасадах пам'яток архітектури виникають так звані шпаківні — засклені балкони, які геть ламають задум архітектора і перетворюють історичне середовище Києва на казна-що. Отака діалектика.

Скажу більше. З власного досвіду переконався, що дискретні спроби відстояти інтереси киян у тій чи іншій конкретній ситуації безглузді. То все одно що боротися зі злиднями, роздаючи милостиню.

— Стривайте-стривайте, Віталію Володимировичу! Так ми дійдемо до безглуздості представницької влади в місті взагалі!

— А я саме про це й кажу, якщо механізми її створення й функціонування залишаться незмінні! От мене вважають опозиціонером до міської адміністрації, до того самого Олександра Омельченка. Це зовсім не так. На тлі попередніх мерів він багаторазово виграє своєю діяльністю. Передусім — містобудівною. Але!

Структура міської влади не змінилася ще з більшовицьких часів, коли міськради прикривали всевладність однієї партії. Нині ми, міські депутати, — ширма для прикривання системи адміністративного всевладдя. Або всевладдя бюрократії, коли хочете.

— Думка, погодьтеся, досить крамольна. Принаймні вельми образлива і для самих депутатів, і для їхніх виборців...

— Поясню. От ви запитували про закони, нормативні акти, процедуру прийняття рішень у столичному містобудуванні. Почнемо з простого запитання: коли кияни дізнаються про перетворення в їхньому будинку або на прилеглій до нього території, співвласниками яких, за законом про приватизацію держжитлофонду, вони є?

— ?

— Коли будівництво вже розпочато. Адже першому ковшу землі, вийнятому екскаватором, або зніманню покрівлі для перетворення горища на мансарду передує тривала, складна і вельми трудомістка процедура підготовки дозвільних документів. І, повірте, у 99 випадках зі ста забудовник для своїх дій має офіційні підстави: підписи усіх адміністративних структур — від комзему до головархітектури. Мало того, всі ті підписи до того ж освячені рішенням Київради. Тобто представницького органу, за ідеєю покликаного захищати інтереси міської громади. То що, геть усі київські депутати корумповані? Безперечно, ні.

Однак якщо на пленарних засіданнях більш як 70 відсотків розглядуваних питань чи рішень, які за ними приймаються, так чи інакше пов'язані з містобудуванням, хіба може кожний депутат з кожної конкретної справи знати всі тонкощі чи проблеми? Звичайно, ні.

Кожне рішення готує постійна комісія Київради з питань землекористування і містобудування. А от первинну підготовку документів для комісії виконує Київзем, структура вже цілком адміністративно-бюрократична. Депутатам із жодного боку, навіть формально, не підвладна і не підзвітна. Як то кажуть, злазь — приїхали. Чиї інтереси вона відстоюватиме, інвестора чи громади — запитання риторичне.

З другого боку, в який спосіб урядовці мають захищати інтереси абстрактного киянина? Абстракція, вона і є абстракція. Такі на сьогодні правила гри, що головним фігурантом у містобудівних процесах є інвестор. Він цілком конкретний, оформлений як приватний підприємець або як юридична особа, а городяни — це аморфна, жодним чином не організована маса. І в цьому суть проблеми.

Нашим предкам були добре відомі й природні для них такі форми територіального самоврядування, як земство, церковна громада, з допомогою яких вирішували всі питання місцевого значення. А що у нас? В основі організації життя міста лежать великі управлінські структури, відірвані від конкретних людей. У Франції, приміром, первинними ланками самоврядування є так звані комуни, самоорганізовані (не згори!) за територіальним принципом об'єднання від двох до трьох тисяч мешканців. Таких комун нараховують понад 39 тисяч. Саме цим об'єднанням громадян владою делеговані численні повноваження з облаштування місця проживання. Саме з ними передовсім влада погоджує питання розвитку територій, благоустрою, землекористування, містобудування, організації дозвілля дітей, соціальної допомоги, аж до охорони громадського порядку.

— Але, якщо мені не зраджує пам'ять, півтора року тому було прийнято Закон України «Про органи самоорганізації населення»...

— То покажіть, де в столиці діє хоча б один вуличний, квартальний комітет або комітет мікрорайону?

І потім. Теорії місцевого самоврядування стосовно України, так само як і позитивного досвіду, у нас немає. Тому, переконаний, положення про права і обов'язки територіальних комітетів громадян, тобто акти прямої дії, адміністративні органи влади складатимуть таким чином, щоб у жодному разі не урізати власні повноваження. Стосовно теми нашої розмови, навряд чи в цих документах буде чітко прописано права громадян у містобудівництві.

— Ви самі наголошуєте, що ані теорії, ані досвіду самоорганізації громадян у державі немає. І що ж робити? Адже зрозуміло, що коли передбачені законом вуличні або будинкові комітети насаджуватимуться згори, то результат буде жалюгідний.

— Цілком з вами погоджуюся. Саме тому, перш ніж приймати хоч якесь рішення щодо виконання закону про органи самоорганізації населення, громадян треба підготувати до початку процесу їх створення. Відповідні структури місцевих рад повинні напрацювати хоча б начорно теоретичну базу. Виділити кошти для залучення фахівців (не адміністраторів, а науковців-практиків) у галузі самоврядування, соціальної психології, міського господарства, економіки. Наступний етап — широка пропаганда розроблених фахівцями структури, механізмів, цілей і завдань самоорганізації громадян. Люди передовсім потребують знань. І лише після цього слід розпочинати передбачені законом організаційні заходи. Скажу більше. Лише первинні органи самоврядування в змозі висувати на засадах самоорганізації у представницьку міську владу громадян, здатних її, цю владу, здійснювати заради громадських інтересів. Тільки така ротація кадрів здатна здійснити реальну структуризацію нашого суспільства. Втім, це вже зовсім інша тема...

— І останнє запитання. Стосовно нашої теми. Адже містобудівні інтереси міської громади, якщо вона відродиться на засадах, про які ви говорите, напевне не завжди збігатимуться з інтересами первинних її ланок. Як розв'язати ці суперечності?

— А як їх розв'язують у цивілізованих країнах? Шляхом прямого, безпосереднього діалогу влади зі своїми співгромадянами, а не командно-адміністративного монологу згори, під яким усі ми живемо. З обов'язковою компенсацією збитків, завданих окремій людині на благо інтересів громадян.

І ще. Сьогодні виборцям, які скаржаться на свавілля влади у тому самому містобудуванні, я не перестаю повторювати: якщо хочемо змінити ситуацію на краще, вихід один — припинити нарікати на долю і самим братися до справи, створюючи органи самоорганізації. Нагромаджуючи по крупинках такий потрібний усім нам досвід побудови громадянського суспільства.

Ігор НАУМЕНКО.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Діти підземелля

«Хто не працює, той не їсть» — це гасло у родині розуміли буквально. Для дітей встановили норму — двадцять відер вугілля за ніч

У Сніжному родина Гордєєвих була на особливому рахунку. Ще б пак: узяти в наш час на виховання одинадцятеро хлопчиків та дівчаток — не жарт. Своїх дітей у Любові Олександрівни та Миколи Гнатовича шестеро. Збільшення сім'ї в місті сприйняли схвально: у кожного із нових вихованців за плечима тяжке дитинство і сумний досвід боротьби за виживання. І місцева влада, і освітяни сподівалися, що в родинному колі юні душі, загартовані життям, відтануть.

Гордєєвих вважали подвижниками і допомагали чим могли. Речами, меблями, матеріалами для ремонту. Жила родина бідненько, але, здавалося, не бідніше за інших мешканців шахтарського селища. Головною статтею доходів була шахтарська пенсія голови сім'ї та допомога на дітей. Щоправда, лише на тих, на кого були оформлені документи. Проте домагатися державної допомоги на інших дітей опікуни не поспішали.

Про те, що в багатодітній родині коїться щось не те, сусіди та вчителі подейкували і раніше. Двоє дітей несподівано втекли, інші ходили брудні й замурзані, часто хворіли. Підозри підтвердилися, коли одна із дівчаток прохопилася: ночами діти допомагають батькові видобувати вугілля в «ямі». Таких саморобних копалень у місті — десятки. Колишній шахтар, Микола Гнатович вирішив спробувати і собі. А завдяки Любові Олександрівни видобуток і продаж палива вдалося поставити «на конвеєр».

— Зі слів дітей, працювати в шахті вони почали ще в 2001 році, — розповів кореспондентові «Голосу України» помічник прокурора Сніжного Юрій Карпов. —Спочатку на добровільних засадах, а потім їх стали заганяти силоміць. Саморобна копальня була збита під землею із виробкою старої, закритої ще в 40—50-х роках шахти. Глибина — майже 300 метрів. Працювали і хлопчики, і дівчатка Катя Бєлова, Наташа Цибікова, Ірина Момот... Від дому це далеченько, та й місцевість пересічена, ми з міліцією, наприклад, поки дісталися, ледь ноги не переламали.

Цей маршрут діти долали двічі на день. Як з'ясувало слідство, на кожного із вихованців було встановлено норму — двадцять відер вугілля за «зміну». Одна ходка — два відра. Не виконав сьогодні — завтра відпрацюєш подвійну норму. Контроль видобутку здійснювала одна із старших дочок Гордєєвих. Родина жила за принципом «хто не працює, той не їсть».

— Спочатку лазили до «нори» вдень, а потім, після того, як пішли чутки, щоб не зчиняти галасу, почали працювати вночі, — продовжує Юрій Карпов. — Десь із восьмої-дев'ятої вечора і до години-другої ночі. 14-річний Сашко Бєлов розповів, що одного разу не пішов, так його наступного дня змусили подвійну норму видати. Це сорок відер, кожне — по п'ятнадцять кілограмів. Хлопець травмував хребет, звертався до лікарні. Але опікун не зважила на це: мовляв, ти просто працювати не хочеш. І знову погнала на роботу.

Як казали діти, краще вугілля «мама Люба» пускала на продаж, гірше — залишала для сім'ї. Узимку в Сніжному за відро гарного вугілля можна виручити півтори гривні. Гроші зовсім не зайві для великої компанії. Нелегальний видобуток годує сотні сімей у містечку, де більшість шахт закрито. Не дивно, що Гордєєви обрали єдиний відомий їм шлях заробити гроші. А взяті під опіку діти мали відпрацьовувати їжу та одяг.

Наведені факти дали змогу прокуратурі Сніжного порушити кримінальну справу за статтею 150 Кримінального кодексу України — «експлуатація дітей». За словами прокурора міста Сергія Чорнодіда, відповідальність за цією статтею (від 2 до 5 років позбавлення волі) настає за залучення до експлуатації осіб віком до 16 років. А в Гордєєвих працювали і десяти-одинадцятирічні. Маленьких дівчаток залишали в посадці охороняти видобуток, поки старші діти велосипедами перевозили вугілля додому.

— Звичайно, прокуратура не в змозі змінити на краще економічний стан суспільства, — каже начальник відділу нагляду за станом дотримання законів про права неповнолітніх прокуратури Донецької області Олександр Лівочка. — Наш обов'язок — нагляд за дотриманням законів усіма: дітьми, батьками, посадовими особами. На перший погляд, ну який це злочин — невиконання батьківських обов'язків? Але якщо дитина не відвідує школу, напівголодна, мешкає в підвалах і на вокзалі, зазнає побиття, до 14 років має цілий букет серйозних захворювань, а до 16 років виростає в головоріза, якого страшно випускати на вулицю, — в цьому винні насамперед батьки.

Нині хлопчики і дівчатка, яких колись передали до родини Гордєєвих, повернулися до дитячих закладів. Але не всі: наприклад, Василь Науменко досі в розшуку.

Визнати опікунів винними в експлуатації дітей зможе лише суд. Але ставлення до цієї історії в місті неоднозначне. Звичайно, дитинство має бути дитинством. Але де межа між «трудотерапією» як методом впливу на «важких» дітей, змалку не привчених до праці та відповідальності, і примусовою роботою під тиском дорослих? Що краще для підлітка — казенний будинок із гарантованою «пайкою» чи прийомна сім'я, де на хліб треба заробити самому? Куди дивилися численні контролюючі інстанції, якщо протягом двох років підопідчні Гордєєвих працювали на нелегальній копальні? Чому родина, де в поті чола і в міру своїх сил працюють усі члени, навіть найменші, не здатна вибратися із злиднів? І чи не тому любительський видобуток вугілля неможливо знищити, що держава не в змозі запропонувати громадянам інший спосіб заробітку?

Ліна КУЩ.

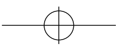
ФОТОФАКТ

Проблема дітей-сиріт, безпритульних сьогодні, на жаль, притаманна багатьом містам.

У Києві на майдані Незалежності безпритульні залазять у фонтан, щоб дістати дрібні монети.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Позичене кімоно

Звання чемпіона світу із дзюдо (серед спортсменів з вадами слуху) вінничанин Сергій Гаврилюк здобув у чужому кімоно — майстер спорту міжнародного класу, хоч як це дивно, не має власного спортивного одягу.

Спортклуб «Переможець»: тут тренуються інваліди

Із Сергієм Гаврилюком і його друзями, учасниками Параолімпійських ігор у Сіднеї, майстрами спорту Миколою Левицьким та Костянтином Калугуряну познайомився у вінницькому спортклубі «Переможець». Цей клуб не схожий на інші спортивні заклади тим, що тут тренуються спортсмени-інваліди. Створив його майстер спорту, колишній борець Вадим Томчук. Залучив до роботи відомого тренера — заслуженого тренера України, майстра спорту із дзюдо і самбо Павла Забєліна, і разом досягли вражаючих результатів. Найвищим із них є перемога С. Гаврилюка на XI чемпіонаті світу із дзюдо (серед глухих спортсменів), що відбувся у 2001 році в Римі.

А почав Гаврилюк із класичної боротьби. У цьому виді спорту став чемпіоном Європи (1994 рік), знову-таки серед спортсменів, що мають вади слуху. Його тренер Павло Забєлін каже, що в цього чоловіка (Сергію 38 років) рідкісні фізичні дані. Крім класичної, він займався ще вільною боротьбою. І як займався — став другим на чемпіонаті Європи! Таке «роздвоєння» серед борців трапляється нечасто. Можливо, Гаврилюк і далі служив би «двом богам», якби не випадок у Болгарії. Там у 2000 році проходив чемпіонат Європи з класичної боротьби. Вінничанин на ньому здобув бронзу, хоча розраховував на кращий результат.

— Тільки-но я приїздив на збори збірної, — каже Сергій, — мене починали переслідувати травми. Жодного разу без цього не обійшлося. Бодай мікротравма, та все одно зазнавав її. Так сталося й перед виступами у Болгарії. З Вінниці приїхав, як-то кажуть, у повній бойовій, а тут на тобі —мікротравма. Саме це, на мою думку, завадило показати кращий результат.

Спортсмен почав аналізувати, що могло спричинити його непридатність, і дійшов висновку: причина — у неправильно поставленому тренувальному процесі. Його висновки можна було б узяти під сумнів, якби не одне «але»: Сергій на відмінно закінчив Київський університет фізкультури (навчався у спецгрупі для глухих) і, як він каже, трохи розуміється на справі організації тренування борців. Після того він розпрощався не тільки з тренером. Змінив вид спорту. Тепер у нього одна стихія — дзюдо. І тренер один —Павло Забєлін, людина, перед якою він, так само, як і згадані вище друзі, готовий зняти капелюха. «Саме завдяки нашим спільним стараням з Павлом Тихоновичем, — каже Гаврилюк, — мені вдалося здобути перемогу на чемпіонаті світу».

На чемпіонат світу — за власні кошти

Одинадцятий чемпіонат світу із дзюдо під егідою Міжнародної федерації східних єдиноборств для глухих спортсменів проходив улітку 2001 року в Італії. Україна вперше брала участь у цих змаганнях. Наша команда була наймнеш чисельною — до Рима приїхало лише четверо борців. Забігаючи наперед, скажу: наші хлопці здивували всіх — друге командне місце, здобуте ними на чемпіонаті, стало справжньою сенсацією. Але ще більше вражає неувага, яку виявляють до спортсменів із вадами слуху у Федерації інвалідного спорту. Коли слухаєш борців, створюється враження, що у федерації різне ставлення до спортсменів. Одним — незрячим і тим, які мають вади опорно-рухового апарату, — підтримка, увага й почесті (досить згадати врочисту церемонію проводів у палаці «Україна» на Параолімпійські ігри), а спортсмени із вадами слуху (вони не мають права брати участі в Олімпіаді) змушені їздити на змагання за... власні кошти.

Якби не спонсорська підтримка, наша команда дзюдоїстів не потрапила б до Італії. Знайти кошти допоміг президент Федерації східних єдиноборств серед глухих спортсменів одеський тренер Ілля Черчес. Однак грошей вистачало лише на внески для участі у чемпіонаті і оформлення закордонних віз. Витрати на дорогу члени команди взяли на себе — надто хотілося потрапити на чемпіонат (крім вінничанина, до складу команди увійшли два борці з Одеси і один — із Донецька).

— Про дорогу ліпше не згадувати, — каже С. Гаврилюк. — Обирали найдешевший вид транспорту. Електричками до Чопа, а далі — Будапешт, Відень... Ночували на вокзалах. До того ж кожен ніс чималу ношу — продукти харчування змушені були брати з дому. На зворотному шляху частину дороги йшли пішки. Не повірите, поки добралися до Рима, я особисто втратив у вазі аж шість кілограмів.

Сергій мав ще один клопіт. У нього, уявіть собі, нема власного кімоно. Добре, що друг виручив. «Поставив пляшку Миколі Левицькому», — жартує Гаврилюк. До речі, Левицький також член збірної країни із дзюдо, тільки серед незрячих спортсменів. Їхня команда, за словами Левицького, не має жодних проблем — ні з формою, ні з поїздками на змагання. Ще один приклад поділу спортсменів-інвалідів на «синків» і «пасинків».

На шляху до фіналу Гаврилюк, він виступає у ваговій категорії більш як сто кілограмів, переміг італійця, а в заключному поєдинку поклав на лопатки представника Франції. До речі, французи привезли найчисельнішу команду, з 19 спортсменів, італійських борців було 15, далі йшли американці. Наші, повторюю, виступали вчотирьох. Крім першого місця Гаврилюка, другі сходинки у своїх вагових категоріях здобули одесит Ставранський та донеччанин Нехаєв. У командному заліку нас обійшли тільки французи.

Про перемогу Сергію нагадує декілька відзнак, привезених з Італії. На клопотання тренера Вінницька міськрада нагородила чемпіона грошовою премією. І тільки у Федерації інвалідного спорту, схоже, не знають прізвища Гаврилюка. Він не ображається. На таке, каже, нема часу. Борець активно готується до наступного чемпіонату світу: змагання проходитимуть у грудні 2003 року в Москві. За власні кошти взяв в оренду борцівський килим, домовився про зал... А ось кімоно, схоже, знову доведеться позичати.

Українців виручив «Самурай»

З кімоно Гаврилюка виручив вінницький борець Микола Левицький. «Ньоля» у нього — японська. До цього спортивного одягу дуже серйозні вимоги. Поки борець дійде до татамі, його кілька разів зупиняють організатори змагань з... лінійкою у руках. Обміряють з ніг до голови: параметри кімоно до міліметра мають відповідати встановленим стандартам. Гаврилюку видали його перед поїздкою у Сідней. Щоправда, головному тренеру команди (на Олімпіаду дзюдоїстів возив вінничанин Павло Забєлін) довелося чимало похвилюватися. Коли Павло Тихонович, приїхавши до Києва, оглянув придбані для олімпійців кімоно, за голову схопився: «У такій амуніції, — сказав він, — нас просто не допустили б до змагань...»

На врочистих проводах олімпійців у палаці «Україна» тренер не був з командою. У цей час він сидів у вагоні потягу Київ—Москва. Колишній борець, з яким Забєлін виступав свого часу в одній команді за збірну Збройних Сил колишнього Союзу, мав у Москві магазин «Самурай». Незважаючи на вихідний день, він відчинив магазин, потім на машині довіз гостя до залізничного вокзалу. Відтоді наші борці виходять на татамі у справжніх обладунках. Щоправда, на Олімпіаді їм не вдалося показати свої кращі результати. Тренер стверджує, що на те є свої причини, розповідь про які могла б стати темою іншої публікації. Після Сіднея Забєлін написав заяву про звільнення. Нині в команді новий наставник — житомирянин Ігор Кудряшов. Обидва вінничани, К. Калугуряну і М. Левицький, залишилися у збірній. Останньому з них не сприяють у підготовці до змагань побутові умови: Левицький разом із дружиною та двома дітьми тиснеться в одній кімнаті гуртожитку УТОС.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

На знімках: чемпіон світу із дзюдо 2001 року С. Гаврилюк і учасник Параолімпійських ігор у Сіднеї М. Левицький; Вінницький обласний центр реабілітації дітей, хворих на дитячий церебральний параліч.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

АКТУАЛЬНО

Пільги ветеранам УПА від місцевої влади

Міська влада Дрогобича прийняла рішення про звільнення від оплати житлово-комунальних послуг ветеранів УПА, членів їхніх родин та вдів політичних в'язнів. Приводом для такої ухвали, напевно, слугував досвід львів'ян. У жовтні минулого року рішенням Львівського міськвиконкому ветеранів Української Повстанської Армії було звільнено на три місяці від плати за спожиту електроенергію. Втім, місцева влада, політичні партії вже давно вимагають від Президента, щоб ці ініціативи були не місцевими ухвалами, а законодавчими актами, що зрівняли б у правах усіх ветеранів другої світової війни. Про це йшлося і на зустрічі народного депутата Олександра Мороза. Однак, за його словами, має пройти ще щонайменше десять років, поки ОУН-УПА визнають воюючою стороною, бо це питання більш політичне, ніж юридичне, **повідомляє наш власний кореспондент Оксана ТЕЛЕНЧІ.**

Покликав Марійчин лист

— Учора згорів мотор у котельні, то вже й зовсім не топитимуть, — «порадували» нас від самого порогу.

— Намерзлися з осені, бо довго не розпочинався опалювальний сезон. Не розкошували і серед зими. Не роздягайтеся, задубнете!

— Та з цього боку ще нічого, а на тій половині —мерзлота, а там же лежачі...

— Каналізацію гнилу постійно рве, учора теж відкачували, все на коридор пустили, дихати нічим...

— Помер Іван Ільчишин, п'five днів лежав, не ховаєш — наш автобус відібрав собез...

Отакі невеселі новини посипалися на нас звідусіль, коли добралися до Солобковецького будинку-інтернату, що в Ярмолинецькому районі на Хмельниччині. А покликав нас сюди лист однієї із мешканок — Марії Дячок. Провідуємо її, як тільки погоджується благодійник із авто. Таких завжди знаходить Наталя Пилипчук, голова кам'янець-подільського товариства молодих інвалідів «Довіра», бо ж тим і живе, допомагаючи іншим, слабшим, дарма що сама на інвалідному візку. Кілька днів збираємо гостинці. Для Марійки та для її сусідок. «Наталонько, зіронько, пташко, не хлібом єдиним живеш», — присвятила їй Марійка поетичні рядки. Вона завжди присилає і мені, і Наталі свої нові вірші і бідкається: після приїзду з санаторію не писалося. А вам писатиметься в мерзлоті?!

Та ще вона, інвалід першої групи, хвора на ДЦП, уражена спастичним синдромом, не може позбутися тремтіння та страху: один із мешканців інтернату, колишній зек, на грунті алкогольного психозу чіпляється: «Що друкуєш на машинці? Це ти в банку забираєш мої гроші?» До нього не раз міліцію викликали, а останній раз, коли взявся душити її за горло, нікого в коридорі не було. Якби не нагодився кочегар, чи говорили б зараз із нашою Марійкою?

Її так називають майже всі. Бо залишилася ніжною душею, такою ж мрійливою, як була чверть століття тому, ще в батьківській хаті у Видошні. Батьків давно нема. Марійка жила спочатку в Шаровецькому інтернаті, серед ровесників, мала з ким говорити, та згодом заклад закрили, Марійку з її майном перевезли до Солобківець. У неї тут навіть килим — свій. І вишиті власноруч подушки.

Опинившись серед самотніх старих людей, поряд із сусідом з тяжкими психічними розладами, то гірко сумувала, то зривалась на протест, то пробувала «виховати» декого із персоналу. Домагалася ліків, яких їй треба щомісяця на сотню-півтори, а держава дає... три гривні. Просила дієти, якої ніколи в інтернаті не було. Тепер їй відсипають незасмажене — так і їсть.

А то благала прибрати зі столика зайве, зоставити лиш друкарську машинку. І поринала в листи чи вірші. Або писала замітки до районки. Про людину золотої душі, лікаря місцевої лікарні Віталія Підлісного і таких, як він, хто безоглядно дарує своє серце пацієнтам. Але частіше про тих, хто дуже прагне слави добродія, зробивши дещицю для знедолених, та й то «у рамках» року, місяця, тижня, акції... Тут Марійці часом і докоряють: не про тих написала чи замало дякувала. Вона розуміє, що одна санітарка на 37 мешканців, з них 18 лежачих, — це персонал, який треба шанувати. Але куди замкнути свої потреби, окремі з яких так не вписуються у «регламент» притулку для престарілих?

Нині в неї день народження, їй сорок п'ять. Наш візит доречний. Марійка хвалиться подарунком, який собі дозволила, — недорогим магнітофоном. Тепер слухатиме і пісні, і слово Боже. Гроші на техніку вислав Олександр Кліщук, сорокадвохрічний інвалід із Карпівки Могилів-Подільського району на Вінниччині. Стали друзями завдяки листам. Сашко доглядає двох паралізованих батьків. Просив поради: віддати батьків до притулку, а самому іти в інтернат, як наполягає місцева влада? Марічка відповіла: поки можеш, тримайся свого дому, бо каятимешся.

На пам'ять завжди робимо знімки. Для «невиїзної» Марійки у фотоальбомах — усе спілкування зі світом та друзями. Хіба що влітку начальник районного управління праці та соціального захисту Юрій Кузь таки надасть обіцяну і — заробленну подяками до газети —путівку в санаторій. На той випадок дарую Марійці футболку із логотипом нашого «Голосу» і таку ж кепку. Жартуємо, що тепер вона — під захистом нашої газети. А насправді прощатися тяжко: ніякого захисту цій зболеній людині не забезпечиш, якщо про нього не подбають замість вимагати подяк мужі державні.

Віра ШПИЛЬОВА.

На знімку: Марійка Дячок приймає свою гостю Наталю Пилипчук.

Грабують, аж в очах темно

У Сімферополі в результаті зухвалого масового розкрадання повітряних ліній електропередач без освітлення залишилося 124 вулиці. До того ж зловмисники розривають електричні ланцюги — і десятки сусідніх вулиць із уцілілими дротами поринають у темряву.

З початку року вже вирізано 15 кілометрів алюмінієвих дротів, а торік на брухт пішло 35 км. Загальна вага викраденого становила понад п'ять тонн. У пунктах прийому кольорових металів поцуплене скуповують не боячися: за кілограм зазвичай дають дві гривні. Тоді як спеціалісти твердять, що реальна вартість вища в десяток разів.

Грабіжників, навіть упіймаючи на гарячому, часто відпускають або штрафують. Бо вони примудряються не переступати мінімальну межу суми викраденого, коли можна відкривати кримінальну справу. А масштаби планомірних нічних розкрадань добре екіпірованими бригадами нині такі, що відповідні служби місяцями не встигають поновлювати лінії електропередач. І в бюджеті міста коштів на ремонт понівечених крадіями мереж не передбачено.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Каламутні потоки «Золотого дощу»

З КИМ ГРАЄМО?

Частка бюджетних надходжень від лотерей в Україні в три рази менша, ніж у більшості європейських країн.

Причина такої «скривдженості» українського бюджету зовсім не у відсутності азарту в наших співвітчизників. Гаразд що вибирати є з чого. Наприклад, серед жителів Луганської області високий рейтинг мав місцевий «Золотий дощ». Лотерею з такою назвою два роки тому організувало підприємство «Леон». Справу налагодили швидко: розіграші транслювалися по обласному телебаченню, щасливчики одержували виграші і тим самим ставали ходячою рекламою комерційної лотереї. Одне слово, усе мало вигляд цілком законний і презентабельний —доти, доки компетентні органи не поцікавилися наявністю ліцензії.

Як пояснили фахівці, вид діяльності, яким займалася не тільки фірма «Леон», звучить так: «Випуск і проведення лотерей». Відповідно до законодавства, єдиним органом, що дозволяє такий вид діяльності, є Міністерство фінансів України, на яке покладена функція контролю за випуском і проведенням лотерей. Але організатори «Золотого дощу» такого дозволу не мали. Більш того, за офіційними даними Мінфін на сьогодні жодної ліцензії на проведення недержавної лотереї нікому не видав. З цього випливає, що і луганський «Золотий дощ», і їхні колеги з інших подібних фірм автоматично виведені за рамки правового поля.

Луганські лотерейники почали шукати вихід із ситуації —і знайшли його: замість слова «лотерея» у назві заходу «Золотий дощ» стало фігурувати інше — «лото». Білети перейменували на картки і листівки, а ціну — на ставку. Результат такого безвинного перевтілення досить кумедний. Виходило, що любителі лотереї робили ставки, не заходячи до грального закладу, а в себе вдома, на диванчику. До слова, ліцензії від місцевого органу влади на організацію й утримання грального дому ПП теж не мало. Але за своїми принциповими ознаками гра все-таки цілком відповідала визначенню лотереї, даному в Законі України «Про оподаткування прибутку підприємства», тому підлягала обов'язковому ліцензуванню Міністерства фінансів.

Під тиском влади наприкінці 2001 року керівники ПП «Леон» вирішили згорнути діяльність. І відразу відкрили іншу фірму —товариство з обмеженою відповідальністю з тією самою назвою і ліцензією на організацію грального закладу. «Золотий дощ» продовжував «лити» білети й телевізійні розіграші. Луганчанам було невтямки, що лотерейні білети віднесені законодавством до категорії документів суворої звітності, мають бути захищені, отож для їх виготовлення також обов'язкова ліцензія Міністерства фінансів. Не знають вони й іншого. Відносно організаторів «Золотого дощу» правоохоронці порушили кримінальну справу за порушення порядку заняття підприємницькою діяльністю і відмивання коштів та іншого майна, добутих злочинним шляхом.

У вересні минулого року Президент своїм указом заборонив проведення недержавних лотерей. За приблизними підрахунками експертів, збитки державного бюджету від проведення комерційних лотерей тільки в 2001 році становили приблизно 48 мільйонів гривень.

Алла АНТИПОВА.

Cyan Magenta Yellow Black

ДАЛІ БУДЕ

Вершини підкоряються сильним

ВИСОТИ

У травні 1953 року відбулося перше вдале сходження на Еверест (Джомолунгму). З того часу на ньому побувало понад тисячу осіб. До 50-річчя цієї події «осідлати» найвищу вершину світу — 8850 метрів — збираються й українські альпіністи. В міжнародній гімалайській експедиції «Еверест-2003» візьмуть участь сміливці з шістьох країн: України, Росії, Грузії, Азербайджану, Вірменії та Непалу. Початок експедиції планowано не пізніше 25 березня. Вона триватиме, як будь-який підйом на восьмитисячник, не менш як два місяці.

Похід на Еверест — це черговий крок програми «Прапор України на вершинах світу», започаткованої 1992 року. За десять років існування цієї ініціативи наш прапор замайорів на багатьох вершинах. За словами керівника програми Івана Валені, на планеті є 14 гір, вершини яких здіймаються вище восьми тисяч метрів над рівнем моря. Українські альпіністи збираються підкорити їх усі, а також славнозвісні (хоч і порівняно невисокі) грецький Олімп та японську Фудзіяму.

Іван Валеня запевняє, що українська школа альпінізму була однією з найсильніших у Радянському Союзі. Під час сходження на Аконкагуа (найвища вершина Західної півкулі, розташована між Чилі та Аргентиною) в 1997 році на висоті 5900 метрів один з українських альпіністів Геннадій Лебедєв знайшов у наметі непритомного росіянина Сергія Солдатова і допоміг йому спуститися до штурмового табору. Цікаво, що в складі нашої групи на Еверест поїде Володимир Монгаров, якого називають аксакалом українського альпінізму — йому 77 років. А найстаршою людиною, яка підкорила цю вершину, був 64-річний японський лікар.

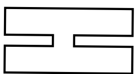
Євдокія ПОДОРОЖНЯ.

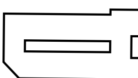

На знімку: ось він, Еверест...

ЦЬОГО

■ 1473 р. Народився польський астроном Микола Коперник. Своєю геліоцентричною системою світу здійснив революційний переворот у природознавстві. ■ 1651 р. Ухвала Земського собору в Москві про прийняття України до складу Росії. ■ 1797 р. Помер Антін Головатий, кошовий отаман Чорноморського козацького війська. ■ 1861 р. У Російській імперії скасовано кріпацтво. ■ 1918 р. Німецькі війська почали наступ на Україну. ■ 1954 р. Указом Президії Верховної Ради СРСР Кримську область передано до складу УРСР.

КІНО

«Табун»: кохання — нестримне, а дружба — непорушна

До столиці України донеслася чутка про появу у степах Придніпров'я дикого табуна... Така зав'язка художнього фільму «Дикий табун» режисера Валерія Рожка, знятого за однойменним романом Віктора Веретеннікова. Прем'єра кінострічки відбулася вчора в Міжнародному центрі культури та мистецтва в Києві.

Для знищення тварин, яких звинувачують у витоптуванні посівів, стягується техніка, міліцейські підрозділи. Врятувати тварин від винищення, ризикуючи життям, намагаються єгер і молода журналістка — це сюжетна лінія фільму, про який «ГУ» вже писав.

У кінокартині зайняті українські актори Петро Бенюк, Юлія Волчкова, актори із Росії — Євгенія Михайлова, Єгор Бероєв, В'ячеслав Бурлака та білоруський актор Володимир Гостюхін.

Продюсер Віктор Веретенников вважає, що успіх «Дикого табуна» на третьому Ялтинському телекінофестивалі свідчить про початок відродження українського кінематографа.

Ірина БУЛАНЕНКО.

В об'єктиві — загублені світи

ЗАХОПЛЕННЯ

Саме так — «Загублені світи» — називає виставки своїх фоторобіт Віталій Оплачко. Нинішня, відкрита в Одеському музеї західного і східного мистецтва, — на його рахунку вже шоста.

Між іншим, Віталій Олександрович не фотохудожник і навіть не фоторепортер. Він — відомий у місті та за його межами бізнесмен. І фотограф-аматор. Немає чого таїтися, бізнес дає йому змогу відвідувати оті світи, озброївшись фотокамерою.

Отож маємо Королівство Ло-Монтанг. Не чули про таке? Я — теж. Доки не відвідав виставку Віталія Оплачка. Воно й не дивно: по-перше, країна та справді загубилася в далечинах-високостях Тибету (нашому героєві довелося здолати дванадцять гірських перевалів, кожен завширшки майже 4 тисячі метрів); по-друге, ще до 1992 року Ло-Монтанг був зовсім недоступний для іноземців, їм і тепер доступ туди обмежений — так оберігають древню буддійську культуру від нашестя сучасної цивілізації представники народу лоба, що населяють тамтешні місця.

Одесит діставався до Ло-Монтангу поступово. Спочатку побував у Тибетському автономному районі Китаю, у Королівстві Непал, Князівстві Бутан... Його враження від природи і культури, від зустрічей з місцевими людьми було зафіксовано на плівці. Саме враження, а не просто постаті, речі, споруди, довкілля. Бо об'єктив Оплачка вихоплює такі моменти, такі ракурси, над якими не можна не розмірковувати. Навіть у місцях, уже об'їжджених і сходжених європейцями та американцями, Оплачко знаходив своє-рідні загублені світи. Ну а в фотографіях з Ло-Монтангу, зроблених за 16 діб подорожі, стільки див, що мимоволі починаєш заздрити людині, яка це бачила: от би й собі!

Утім, не всім нам судилося наяву побувати в далекому Тибеті, у королівстві з казковою назвою Ло-Монтанг. То хоча б через об'єктив Віталія Оплачка можемо побачити оті загублені світи з їхніми людьми, звичаями, древніми спорудами і дивовижною природою.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

НЕВІДОМЕ ПРО ВІДОМЕ

Порадимося з дубом?

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Те, що в рослин є біоенергетичні здібності, відомо споконвіку. І відображено в народних прикметах. Наприклад, кажуть, що перед тим, як прийняти важливе рішення, треба постояти під дубом.

Як свідчить біофізика, дерево в такому разі є донором, що віддає свою енергію для нашого підзарядження. Але не всі рослинні донори однаково здатні на це. На першому місці — дуб, який особливо благотворно позначається на розумовій діяльності. Далі — сосна та ялина, акація, клен, береза, горобина.

Але треба зважати й на особливості такої «терапії». Сосна генерує «важку» енергію, сприйняття якої пов'язане з великими навантаженнями на організм, тому людям з хворим серцем або схильністю до мігрені небажано довго перебувати в сосновому борі. А акація — універсал, її випромінювання надає бадьорості всім, і передусім жінкам.

Клени також добре впливають на людей, недарма ними обсаджують алеї — вони утворюють біоенергетичний тунель. А береза потребує індивідуального підходу — вона щедра лише до тих, хто її любить.

Хтозна, може, колись ми радитимемося з рослинами. А вони, в свою чергу, змінюватимуть за нашим бажанням колір своїх квітів, що стверджують деякі вчені.

Марічка КОРМУШКІНА.

Катерина, яка не слухала батька Тараса

ПРЕМ'ЄРА

Хоч як попереджав Шевченко наших чорнобривих, щоб не кохалися з москалями, — не допомагає! Свіжий приклад: Миколаївський академічний український театр драми та музкомедії показав прем'єру опери «Катерина». Саме про ту Катерину, що покохала москаля.

Фото Олександра КРЕМКА.

Це перша опера, поставлена миколаївськими артистами. До того музичний жанр тут був представлений оперетами. Торік театр на пробу влаштував концерт «Парад бельканто» (арії з опер), а ось тепер — «Катерина». Вибір не випадковий, адже цю оперу написав наш земляк, відомий історик, етнограф, музикант Микола Аркас.

Власне, це друге пришестя опери на миколаївську сцену. Клавір «Катерини» Аркас завершив у 1891 році. У 1897-му відбулось перше концертне виконання оркестрових номерів місцевим симфонічним оркестром. А сама прем'єра відбулась у Москві взимку 1899 року. Московські рецензенти були прихильні. Влітку того ж року трупа Кропивницького дала 10 спектаклів опери в Києві та Одесі. Нарешті, 14 березня 1900 року Кропивницький привіз оперу на батьківщину композитора. Прем'єра мала успіх, прийшов сам автор! «Катерина» ставилась від Варшави до Полтави, від Кракова до Мінська. До 1920 року опера часто звучала й у Миколаєві. А за радянських часів — немов одрізало, нечасто. Заважало клеймо «буржуазного націоналіста», яке носив автор. Нині опера знову на афішах театрів Києва та Одеси. Дійшла черга й до Миколаєва.

Директор театру Микола Берсон, плануючи постановку «Катерини», розумів, що це буде непросто. Ще шість літ тому Микола Семенович почав пробивати цей проект, він переговори з Мінкультури. Інколи підводили обставини, інколи — люди. Зрештою, театр отримав творче замовлення на постановку опери та фінансову підтримку від свого патрона — голови облдержадміністрації Олексія Гаркуші. Допомогли й депутати обради — голова сільськогосппідприємства «Степовий» В. Погорєлов та голова ВАТ «Радсад» М. Бялик.

На постановку запросили з Києва зубра української оперної режисури Володимира Бегму. Балетмейстер-постановник — Віктор Урес. У головних ролях провідні миколаївські артисти Яна Артеменко, Людмила Мєшкова, Володимир Карпенчук, Андрій Мостренко, Ірина Бубенко, Світлана Самойленко та інші. В хорових сценах — весь театр та студенти кафедри хорового співу Миколаївської філії Київського університету культури. Хвилювались: як сприйме оперу глядач? Але миколаївська публіка — молодець: за тиждень квитки на всі прем'єрні покази розкуплено.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

На знімку: ну як не покохати цього москаля?! Катерина — Яна Артеменко, Іван — Олександр Щесняк.

Обміркуйте, щоб вас не «обмаркували»

ОТАКОЇ!

За останні кілька тижнів у поштових скриньках Кіровограда було виявлено 60 листів з підробленими марками. Поодинокі випадки підробки поштових марок в Україні траплялися й раніше, однак ступінь захисту — зубчасті краї — був не під силу підробникам. А нині, як то кажуть, техніка дійшла...

Спеціалісти зазначають: фальшивки, виготовлені професійним способом, мають глянцевий блиск, притаманний справжнім маркам, і рельєфні краї. Тому на перший погляд їх важко відрізнити. Однак працівники пункту обробки поштових відправлень розпізнають підробки на дотик та за кольором.

Фальшиві марки потрапляли до кіосків, що не належать «Укрпошті». А встановити точки реалізації, щоб вийти на постачальників та виробників фальшивих марок, можна лише тоді, коли ошукані громадяни звертаються до Головпоштамту за роз'ясненням, чому їхні листи не були відправлені, **повідомляє агентство УНІАН.**

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

КРИМІНАЛ

Токар став наркоторговцем

На міні-лабораторію з виготовлення ангідриду перетворив власну квартиру 32-річний мешканець Кіровограда.

Працівники відділу боротьби з незаконним обігом наркотиків УМВС України в Кіровоградській області загалом вилучили чотириста мілілітрів отрути. А ще — велику кількість колбочок, хімпрепарати, лабораторні ваги, папери з формулами та якимись хитромудрими підрахунками, а також саморобний апарат.

Як стверджує підозрюваний, за мілілітр наркотику він брав по дві гривні. Та навряд чи слід вірити цим словам, оскільки «ринкова вартість» сягає 10 — 15 гривень.

Сумніваються правоохоронці і в запевненні колишнього токаря, що він «хімічив» лише кілька останніх місяців.

Слідство встановлює також, звідки у токаря із середньою освітою такі глибокі пізнання в хімії. Адже його зошит з формулами та розрахунками реакцій вразив навіть досвідчених експертів-хіміків.

Володимир ПОЛІЩУК,
старший інспектор ЦГЗ УМВС України в Кіровоградській області.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Ⓡ Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 0311032. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»